

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

27 Αυγούστου 2020

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 3545

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. απόφ. 1058/2020

Λήψη αντισταθμιστικών μέτρων για τα τιμολόγια διανομής φυσικού αερίου κατ' εφαρμογήν της παρ. 10 του άρθρου 41 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ όπως ενσωματώθηκε στην ημεδαπή έννομη τάξη με τη διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 15 του ν. 4001/2011

Η ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
(συνεδρίαση την 22.06.2020)

Λαμβάνοντας υπ όψη:

1. Τον ν. 4001/2011 «Για τη λειτουργία Ενεργειακών Αγορών Ηλεκτρισμού και Φυσικού Αερίου, για Έρευνα, Παραγωγή και δίκτυα μεταφοράς Υδρογονανθράκων και άλλες ρυθμίσεις» (Α' 179, εφεξής ο «Νόμος»), όπως ισχύει, και ιδίως των άρθρων 16, 18-21, 61, 62 και 74-79 αυτού.

2. Τον ν. 4336/2015 «Συνταξιοδοτικές διατάξεις -Κύρωση του Σχεδίου Σύμβασης Οικονομικής Ενίσχυσης από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας και ρυθμίσεις για την υλοποίηση της Συμφωνίας Χρηματοδότησης» (Α' 94) και ιδίως το άρθρο 8 της υποπαραγράφου Β.1 της παραγράφου Β του άρθρου 2 του νόμου αυτού.

3. Τον ν. 4337/2015 «Μέτρα για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων» (Α' 129), όπως ισχύει.

4. Τον ν. 4414/2016 «Νέο καθεστώς στήριξης των σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και Συμπαγωγή Ηλεκτρισμού και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης- Διατάξεις για το νομικό και λειτουργικό διαχωρισμό των κλάδων προμήθειας και διανομής στην αγορά του φυσικού αερίου και άλλες διατάξεις» (Α' 149), όπως ισχύει.

5. Τον ν. 2364/1995 «Σύσταση του Σώματος Ενεργειακού Ελέγχου και Σχεδιασμού. Εισαγωγή, μεταφορά, εμπορία και διανομή φυσικού αερίου και άλλες διατάξεις.» (Α' 252), όπως ισχύει.

6. Την Οδηγία 98/30/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 22ας Ιουνίου 1998 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου (ΕΕ L 204).

7. Τις διατάξεις της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Ιουνίου 2003, σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της οδηγίας 98/30/ΕΚ (ΕΕ L 176).

8. Την υπ' αρ. Ε(2008)4773/11.09.2008 απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με την οποία χορηγήθηκε στην Ελλάδα παρέκκλιση από συγκεκριμένες διατάξεις της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ.

9. Τις διατάξεις της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 σχετικά με τους κοινούς κανόνες για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου και την κατάργηση της οδηγίας 2003/55/ΕΚ (εφεξής, η «Οδηγία»), και ιδίως των άρθρων 9, 32, 36 και 41 αυτής.

10. Το από 22.1.2010 Ερμηνευτικό Σημείωμα για τις Ανεξάρτητες Ρυθμιστικές Αρχές «Interpretative Note on Directive 2009/72/EC concerning common rules for the internal market in electricity and Directive 2009/73/EC concerning common rules for the internal market in natural gas - The Regulatory Authorities» (https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/2010_01_21_the_regulatory_auth_orities.pdf).

11. Τον Κανονισμό (ΕΚ) 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 2009 σχετικά με τους όρους πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς φυσικού αερίου και για την κατάργηση του κανονι-

σμού (ΕΚ) αριθμ. 1775/2005 (ΕΕ L 211/14.8.2009), καθώς και την απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής της 24ης Αυγούστου 2012, για τροποποίηση του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, περί όρων πρόσβασης στα δίκτυα μεταφοράς φυσικού αερίου (L 231/16-20, 28.8.2012) με την οποία θεσπίζονται μέτρα διαχείρισης της συμβατικής συμφόρησης σε δίκτυα μεταφοράς φυσικού αερίου, καθώς και οι αντίστοιχες ημερομηνίες για τη θέση τους σε εφαρμογή.

12. Την υπό στοιχεία Δ1/18887/6.11.2001 απόφαση (Β' 1521) του Υπουργού Ανάπτυξης περί χορήγησης άδειας διανομής φυσικού αερίου στην «Εταιρεία Παροχής Αερίου (Ε.Π.Α.) Αττικής Ανώνυμη Εταιρεία».

13. Την υπό στοιχεία Δ1/Γ/Φ7/11819/2000 απόφαση (Β' 1086) του Υπουργού Ανάπτυξης περί χορήγησης άδειας διανομής φυσικού αερίου στην «Εταιρεία Παροχής Αερίου (Ε.Π.Α.) Θεσσαλονίκης Ανώνυμη Εταιρεία».

14. Την υπό στοιχεία Δ1/Γ/Φ7/11818/2000 απόφαση (Β' 1087) του Υπουργού Ανάπτυξης περί χορήγησης άδειας διανομής φυσικού αερίου στην «Εταιρεία Παροχής Αερίου (Ε.Π.Α.) Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία».

15. Την υπ' αρ. 589/2016 απόφαση της ΡΑΕ με θέμα «Έγκριση Κώδικα Διαχείρισης Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου σύμφωνα με το άρθρο 80 παρ. 8 του ν.4001/2011» (Β' 487), όπως ισχύει, εφεξής, ο «Κώδικας».

16. Την υπ' αρ. 328/2016 απόφαση ΡΑΕ με θέμα «Έγκριση του Κανονισμού Τιμολόγησης Βασικής Δραστηριότητας Διανομής Φυσικού Αερίου των δικτύων Αττικής, Θεσσαλονίκης, Θεσσαλίας και λοιπής Ελλάδας» (Β' 3067) εφεξής «Κανονισμός Τιμολόγησης».

17. Την υπ' αρ. 345/2016 απόφαση της ΡΑΕ περί Έγκρισης Τιμολογίου για την χρέωση της Βασικής Δραστηριότητας Διανομής Φυσικού Αερίου του Δικτύου Διανομής Αττικής (Β' 3490).

18. Την υπ' αρ. 346/2016 απόφαση της ΡΑΕ περί Έγκρισης Τιμολογίου για την χρέωση της Βασικής Δραστηριότητας Διανομής Φυσικού Αερίου του Δικτύου Διανομής Θεσσαλονίκης (Β' 3490).

19. Την υπ' αρ. 347/2016 απόφαση της ΡΑΕ περί Έγκρισης Τιμολογίου για την χρέωση της Βασικής Δραστηριότητας Διανομής Φυσικού Αερίου του Δικτύου Διανομής Θεσσαλίας (Β' 3537).

20. Την υπ' αρ. 348/2016 απόφαση της ΡΑΕ περί Έγκρισης Τιμολογίου για την χρέωση της Βασικής Δραστηριότητας Διανομής Φυσικού Αερίου του Δικτύου Διανομής Λοιπής Ελλάδος (Β' 3537).

21. Το π.δ. 139/2001 «Κανονισμός Εσωτερικής Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΡΑΕ» (Α' 121).

22. Το υπό στοιχεία ΡΑΕ Ι-153700/22.03.2012 έγγραφο της ΕΒΙΚΕΝ.

23. Το υπό στοιχεία ΡΑΕ Ο-53049/31.10.2012 έγγραφο της ΡΑΕ.

24. Το υπό στοιχεία ΡΑΕ Ι-190246/24.11.2014 έγγραφο του ΥΠΕΚΑ καθώς και την υπό στοιχεία ΡΑΕ Ο-60272/27.11.2014 απαντητική επιστολή της ΡΑΕ.

25. Το υπό στοιχεία ΡΑΕ Ι-210311/12.9.2016 έγγραφο της ΕΒΙΚΕΝ.

26. Το υπό στοιχεία ΡΑΕ Ι-214048/10.11.2016 έγγραφο της ΕΒΙΚΕΝ προς τη ΡΑΕ.

27. Την υπό στοιχεία ΡΑΕ Ο-66470/31.01.2017 επιστολή της ΡΑΕ προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

28. Την υπό στοιχεία ΡΑΕ Ι-204268 ΕΒΙΚΕΝ.

29. Την υπό στοιχεία ΡΑΕ Ι - 221227/10.05.2017 επιστολή της ΕΒΙΚΕΝ προς τη ΡΑΕ.

30. Την υπό στοιχεία ΡΑΕ Ι - 220194/12.04.2017 επιστολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς τη ΡΑΕ.

31. Τη συνάντηση που έλαβε χώρα στις 26.06.2017 στην έδρα της ΡΑΕ και συμμετείχαν η ΕΒΙΚΕΝ οι Διαχειριστές.

32. Η υπό στοιχεία ΡΑΕ Ι - 232197/12.02.2018 επιστολή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προς τη ΡΑΕ.

33. Την υπό στοιχεία ΡΑΕ Ι - 232001/06.02.2018 επιστολή της ΕΒΙΚΕΝ προς τη ΡΑΕ.

34. Το υπό στοιχεία Ι-232197/12.2.2018 έγγραφο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

35. Την υπό στοιχεία Ο - 71182/23.03.2018 επιστολή της ΡΑΕ προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

36. Την υπό στοιχεία Ο - 71185/23.03.2018 επιστολή της ΡΑΕ προς τους Διαχειριστές Δικτύων Διανομής.

37. Την υπό στοιχεία ΡΑΕ Ι - 235222/12.04.2018 επιστολή της ΕΒΙΚΕΝ προς τη ΡΑΕ.

38. Την υπό στοιχεία ΡΑΕ Ο-71463/18.04.2018 επιστολή της ΡΑΕ προς την ΕΒΙΚΕΝ.

39. Την υπό στοιχεία ΡΑΕ Ι-236692/11.5.2018 επιστολή της ΕΔΑ Αττικής Α.Ε. προς τη ΡΑΕ.

40. Την υπό στοιχεία ΡΑΕ Ι-246320/27.09.2018 επιστολή της ΕΒΙΚΕΝ προς τη ΡΑΕ.

41. Την υπό στοιχεία ΡΑΕ Ι-246519/30.7.2018 επιστολή της Ε.Ε. προς τη ΡΑΕ.

42. Το υπό στοιχεία ΡΑΕ Ι-246519/2.10.2018 έγγραφο της ΕΔΑ ΘΕΣΣ.

43. Την υπό στοιχεία ΡΑΕ Ο-74891/4.12.2018 επιστολή της ΡΑΕ προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

44. Το υπό στοιχεία ΡΑΕ Ι-253231/21.01.2019 έγγραφο της Ε.Ε.

45. Το υπό στοιχεία ΡΑΕ Ο - 75514/25.01.2019 έγγραφο της ΡΑΕ.

46. Το υπό στοιχεία ΡΑΕ Ι-253834/31.1.2019 έγγραφο της ΔΕΔΑ.

47. Το υπό στοιχεία ΡΑΕ Ι-254502/11.02.2019 έγγραφο της ΕΒΙΚΕΝ.

48. Το υπό στοιχεία ΡΑΕ Ι-254968/18.2.2019 έγγραφο της ΕΔΑ ΘΕΣΣ.

49. Το υπό στοιχεία ΡΑΕ Ι-254910/18.2.2019 έγγραφο της ΕΔΑ Αττικής.

50. Την υπό στοιχεία ΡΑΕ Ι-260874/15.5.2019 επιστολή της Ε.Ε. προς τη ΡΑΕ.

51. Την υπό στοιχεία ΡΑΕ Ι-262031/30.5.2019 επιστολή της ΔΕΔΑ Α.Ε.

52. Την υπό στοιχεία ΡΑΕ Ο - 77654/5.6.2019 επιστολή της ΡΑΕ.

53. Τα υπό στοιχεία ΡΑΕ Ι-262954/10.6.2019 και Ι-262958/11.6.2019 έγγραφα της ΔΕΔΑ Α.Ε.

54. Τα υπό στοιχεία ΡΑΕ Ο-79094/7.10.2019, Ο-79095/7.10.2019 και Ο-79105/7.10.2019 έγγραφα της ΡΑΕ.

55. Το υπό στοιχεία ΠΑΕ Ι-269391/14.10.2019 έγγραφο της ΕΔΑ ΘΕΣΣ.

56. Το υπ' αριθμ. Ο-80125/12.12.2019 έγγραφο της ΡΑΕ

57. Το υπό στοιχεία ΠΑΕ Ο-81026/12.12.2019 έγγραφο.

58. Τα υπό στοιχεία ΠΑΕ Ι-246320/ 16.12.2019 και Ι-273949/18.12.2019 έγγραφα της ΔΕΔΑ Α.Ε.

59. Το υπό στοιχεία ΠΑΕ Ι-274063/20.12.2019 έγγραφο της ΕΔΑ ΘΕΣΣ.

60. Το υπό στοιχεία ΠΑΕ Ι-275993/31.01.2020 έγγραφο της ΔΕΔΑ Α.Ε.

61. Την υπό στοιχεία Ο - 79095/7.10.2019 επιστολή της ΡΑΕ.

62. Το υπ' αρ. ΠΑΕ Ι-278192 εμπιστευτικό έγγραφο της ΕΒΙΚΕΝ.

63. Το γεγονός ότι από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται επιβάρυνση στον κρατικό προϋπολογισμό.

Σκέφτηκε ως εξής:

Α. Το πραγματικό

Επειδή, δυνάμει του άρθρου 8 του Κεφαλαίου Γ' της ΥΠΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Β1 της ΠΑΡΑΓΡΑΦΟΥ Β του ν. 4336/2015 (Α' 94), η τιμή για την παροχή Βασικών Δραστηριοτήτων προς τους Χρήστες από τη ΔΕΠΑ ΑΕ και τις ΕΠΑ Αττικής, Θεσσαλίας και Θεσσαλονίκης, καθορίστηκε νομοθετικά για το διάστημα από την έναρξη ισχύος του εν λόγω νόμου έως και την θέση σε ισχύ των τελικών τιμολογίων που εγκρίνει η ΡΑΕ σε 4 ευρώ/MWh. Ειδικότερα προβλέφθηκε ότι «Από το χρόνο θέσης του παρόντος σε ισχύ έως και τον χρόνο θέσης σε ισχύ των ανωτέρω τιμολογίων, η τιμή για την παροχή Βασικών Δραστηριοτήτων προς τους Χρήστες από τη ΔΕΠΑ ΑΕ και τις ΕΠΑ Αττικής, Θεσσαλίας και Θεσσαλονίκης ορίζεται σε τέσσερα (4) ευρώ ανά MWh.».

Η ΕΒΙΚΕΝ, με την υπ' αρ. Ι-214048/10.11.2016 επιστολή της, ενίσταται για το ύψος της ως άνω τιμής, ισχυριζόμενη ότι: α) δεν αντικατοπτρίζει το κόστος του εκάστοτε Διαχειριστή για την παρεχόμενη υπηρεσία χρήσης του δικτύου διανομής, β) συνιστά δυσανάλογη επιβάρυνση συγκεκριμένων κατηγοριών χρηστών του δικτύου διανομής (οριζόντια εφαρμογή που δεν λαμβάνει υπόψη το προφίλ των βιομηχανικών καταναλωτών, διακριτική μεταχείριση), γ) θα έπρεπε να το είχε ορίσει η ΡΑΕ και όχι ο Νόμος. Επικαλούμενη τις διατάξεις των άρθρων 15 παρ. 4 του ν. 4001/2011 και 41 παρ. 10 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ, καθώς και τη μεθοδολογία υπολογισμού των τελικών τιμολογίων, η ΕΒΙΚΕΝ ζήτησε από την ΡΑΕ τη λήψη κατάλληλων αντισταθμιστικών μέτρων λόγω της απόκλισης της προσωρινής τιμής από το τελικό τιμολόγιο που ενέκρινε η ΡΑΕ και ισχύει από 1.12.2016 και συγκεκριμένα συμψηφισμό της εν λόγω απόκλισης.

Επισημαίνεται ότι από το έτος 2012, η ΕΒΙΚΕΝ, με το Ι-153700/22.03.2012 έγγραφό της προς την Αρχή, αναφέρθηκε στην προσπάθεια των επιλεγόντων πελατών να διερευνήσουν εναλλακτικές πηγές προμήθειας φυσικού αερίου και αιτήθηκε τη γνώμη της ΡΑΕ σε σχέση με τους όρους και τα τιμολόγια πρόσβασης στα δίκτυα διανομής. Η ΡΑΕ, με το Ο-53049/31.10.2012 έγγραφό της, απάντησε ότι οι ΕΠΑ υποχρεούνται να επιτρέπουν την πρόσβα-

ση τρίτων στα δίκτυα διανομής για την τροφοδότηση επιλεγόντων πελατών, και για την πρόσβαση σε Δίκτυο Διανομής οφείλεται στις ΕΠΑ/ΔΕΠΑ αντάλλαγμα χρήσης του Δικτύου αυτού, το ύψος του οποίου καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 88 του ν. 4001/2011, υπογραμμίζοντας ότι «Μέχρι τη θέσπιση των ανωτέρω τιμολογίων εξακολουθούν να ισχύουν και να εισπράττονται τα τέλη πρόσβαση στα Δίκτυα Διανομής που καθορίζονται σύμφωνα με τις συμβάσεις προμήθειας Φυσικού Αερίου που έχουν συναφθεί μεταξύ ΔΕΠΑ ΑΕ και των ΕΠΑ πριν από τις 15.2.2002.». Η Αρχή επεσήμανε ότι με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 88 του Νόμου, θεσπίζεται μεταβατική διάταξη, σύμφωνα με την οποία η πρόσβαση τρίτων προμηθευτών στα δίκτυα των ΕΠΑ/ΔΕΠΑ, έως τη θέσπιση τιμολογίων κατόπιν λογιστικού διαχωρισμού, γίνεται με τα τέλη πρόσβασης που καθορίζονται στη σύμβαση προμήθειας φυσικού αερίου που συνάφθηκε μεταξύ ΔΕΠΑ και ΕΠΑ πριν την 15.2.2002.

Ακολουθώντας, κατόπιν αιτήματός του ΥΠΕΚΑ (Ι-190246/24.11.2014) για υποβολή σχετικής γνωμοδότησης, σχετικά με το εύλογο ύψος της τιμής για την παροχή βασικής δραστηριότητας διανομής για τα δίκτυα των ΕΠΑ και ΔΕΠΑ, η ΡΑΕ απάντησε (Ο-60272/27.11.2004) ότι δεν έχει την αρμόζουσα νομική εξουσιοδότηση για τον καθορισμό των τιμολογίων χρήσης των υφιστάμενων δικτύων διανομής τα οποία τελούν υπό καθεστώς παρέκκλισης από την τυπική ρυθμιζόμενη δραστηριότητα διανομής, όπως αυτή ορίζεται από το ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο, καθώς και ότι δεν υπάρχουν τα αναγκαία διαθέσιμα στοιχεία προκειμένου για τον καθορισμό των τιμολογίων χρήσης.

Εν τω μεταξύ, τον Αύγουστο του έτους 2015, με το νόμο 4336/2015 (Α' 94) καθορίστηκε νομοθετικά η ως άνω τιμή για την δραστηριότητα του δικτύου διανομής στα 4 ευρώ/ MWh. Κατόπιν ετέθη σε δημόσια διαβούλευση (στις 10.12.2015) ο Κανονισμός Τιμολόγησης Δικτύων Διανομής κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 88 του ν. 4000/2011, όπου η ΕΒΙΚΕΝ διατύπωσε την ένστασή της για την αυθαίρετη και οριζόντια κατά τους ισχυρισμούς της προσωρινή τιμή, ζητώντας την άμεση τροποποίηση της σχετικής διατάξεως, καθώς εισάγει αδικαιολόγητη διακριτική μεταχείριση μεταξύ των χρηστών κα συνιστά κρατική ενίσχυση μη συμβατή με τη διάταξη του άρθρου 107 ΣΛΕΕ. Συναφώς, με το υπ' αριθ. Ι-210311/12.9.2016 έγγραφό της, ανέφερε τη μη συμβατότητα του νομοθετικά καθορισμένου προσωρινού τέλους διανομής με τις διατάξεις της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ, καθώς και ότι ο Κανονισμός θα πρέπει να περιλαμβάνει ειδική διάταξη για τη θέσπιση του μηχανισμού αντισταθμισμού που προβλέπεται στη διάταξη του άρθρου 41 παρ. 10 της Οδηγίας 2009/73. Επίσης, αναφέρθηκε στις προθεσμίες του Νόμου από τις οποίες προκύπτει ότι η ΡΑΕ θα έπρεπε να είχε εγκρίνει τα τιμολόγια διανομής έως τις 14.06.2016.

Εν συνεχεία, και κατόπιν τροποποιήσεων του ν. 4001/2011 για τη μετάβαση της αγοράς προμήθειας - διανομής φυσικού αερίου σε καθεστώς διαχωρισμού, δυνάμει της υπ' αρ. 328/2016 απόφαση της ΡΑΕ, εκδίδεται ο Κανονισμός Τιμολόγησης Βασικής Δραστηριότητας Διανομής

Φυσικού Αερίου των δικτύων Αττικής, Θεσσαλονίκης, Θεσσαλίας και λοιπής Ελλάδας» (ΦΕΚ Β' 3067/26.09.2016). Ακολούθως, με τις 345/2016, 346/2016, 347/2016 και 348/2016 αποφάσεις της, η ΡΑΕ εγκρίνει τιμολόγια διανομής φυσικού αερίου τα οποία τίθενται σε ισχύ την 1η Δεκεμβρίου 2016, θέτοντας 4ετή περίοδο εξομάλυνσης για τα δίκτυα διανομής των ΕΠΑ (ΕΔΑ) και 20ετή περίοδο εξομάλυνσης για τα δίκτυα διανομής της ΔΕΠΑ (ΔΕΔΑ). Συναφώς με τις ανωτέρω αποφάσεις της ΡΑΕ (345, 346, 347 και 348 του 2016) καθορίζονται τα τιμολόγια κατά τέτοιο τρόπο έτσι ώστε τα τελικά τιμολόγια διανομής (ευρώ/MWh) για τους Βιομηχανικού Πελάτες να κυμαθούν σε επίπεδα χαμηλότερα των 4 ευρώ/MWh (περίοδος εξομάλυνσης, δύο κατηγορίες πελατών δηλ. βιομηχανικοί και λοιποί).

Η ΕΒΙΚΕΝ εγείρει το θέμα του «Συμψηφισμού των αποκλίσεων της νομοθετικά καθορισμένης προσωρινής τιμής διανομής φυσικού αερίου με την τελική τιμή των εγκεκριμένων τιμολογίων χρήσης δικτύων διανομής φυσικού αερίου ζητώντας από την ΡΑΕ την λήψη κατάλληλων αντισταθμιστικών μέτρων (ιδίως συμψηφισμού) λόγω της απόκλισης της ανωτέρω τιμής από το τιμολόγιο που ενέκρινε η ΡΑΕ και ισχύσε από την 1.12.2016. Σύμφωνα με την εκπεφρασμένη θέση της ΕΒΙΚΕΝ, τόσο στις επιστολές της όσο και προφορικά, είναι νομικά αδιάφορος ο χαρακτηρισμός της τιμής των 4 ευρώ ως μεταβατικής, η οποία συνιστά κατά τους ισχυρισμούς της στην ουσία προσωρινή τιμή, εφόσον προβλέφθηκε να ισχύσει για περιορισμένο χρονικό διάστημα.

Από την άλλη, οι Διαχειριστές των Δικτύων Διανομής ισχυρίζονται ότι η τιμή των 4 ευρώ/MWh δεν συνιστά προσωρινό τιμολόγιο, το οποίο κατά τα οριζόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 15 ν. 4001/2011 δύναται να καθορίζεται μόνο με απόφαση της ΡΑΕ στην περίπτωση καθυστέρησης στον καθορισμό των τιμολογίων διανομής. Κατά τους ισχυρισμούς των Διαχειριστών, η ΡΑΕ δύναται μεν να αποφασίζει κατάλληλα αντισταθμιστικά μέτρα, εάν τα τελικά Τιμολόγια ή μεθοδολογίες αποκλίνουν από τα αντίστοιχα προσωρινά, μόνον όμως στην περίπτωση που αυτά (τα προσωρινά) καθορίζονται σύμφωνα με την ίδια διάταξη, προέρχονται δηλαδή από την ίδια την ΡΑΕ (άλλως δεν είναι προσωρινά κατά την έννοια του νόμου). Αντιθέτως, στην προκείμενη περίπτωση που η τιμή των 4 ευρώ/MWh τίθεται ως μεταβατική τιμή εκ του νόμου στο πλαίσιο προσαρμογής της αγοράς φυσικού αερίου στις επιταγές της Οδηγίας για τον διαχωρισμό των δραστηριοτήτων της προμήθειας και της διανομής αερίου, δεν θεμελιώνεται αρμοδιότητα της Αρχής για λήψη αντισταθμιστικών μέτρων λόγω απόκλισης μεταξύ της ανωτέρω τιμής και των τιμολογίων που ενέκρινε η ΡΑΕ με τις προαναφερθείσες Αποφάσεις της. Ακόμη και αν ήθελε θεωρηθεί ότι ο ορισμός εκ του νομοθέτη μεταβατικής τιμής συνιστά κακή ενσωμάτωση της Οδηγίας, κατά την θέση των Διαχειριστών το βάρος αποκατάστασης τυχόν ζημίας των μελών της ΕΒΙΚΕΝ δεν θα πρέπει να φέρουν οι Διαχειριστές, ως ευεργετηθέντες, αλλά το Δημόσιο.

Κατόπιν των ανωτέρω, η ΡΑΕ απέστειλε ενημε-

ρωτικό σημείωμα προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (Ο-71182/23.03.2018) σχετικά με την εφαρμογή των σχετικών κοινοτικών κανόνων, για τη λήψη αντισταθμιστικών μέτρων σε περίπτωση απόκλισης προσωρινών τιμολογίων διανομής Φυσικού Αερίου από τα τελικώς ορισθέντα, κατ'εφαρμογήν της παρ. 10 του άρθρου 41 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ (εφεξής: η «Οδηγία»), όπως ενσωματώθηκε στην ημεδαπή έννομη τάξη με τη διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 15 του ν. 4001/2011, καθώς και τη θέση της επί των νομικών ζητημάτων που σχετίζονται με την αφετηρία, κατά την οποία έχει την εξουσία να καθορίσει ή να εγκρίνει προσωρινά τιμολόγια διανομής ή μεθοδολογίες και να αποφασίσει σχετικά με τα κατάλληλα αντισταθμιστικά μέτρα. Η Επιτροπή (Ι - 246519/30.07.2018) συμφώνησε με τη θέση της ΡΑΕ ότι κρίσιμο για το αίτημα της ΕΒΙΚΕΝ περί λήψεως αντισταθμιστικών μέτρων από την Αρχή για την άρση της απόκλισης της νομοθετικά (δυνάμει του ν. 4336/2015) καθορισμένης τιμής των 4 ευρώ/MWh, αφενός, και των οριστικών τιμολογίων διανομής Φυσικού Αερίου που εγκρίθηκαν με τις αποφάσεις της υπ' αριθ. 345, 346, 347 και 348/2016, αφετέρου, είναι ο προσδιορισμός της χρονικής αφετηρίας κατά την οποία ανέλαβε η ΡΑΕ τις αρμοδιότητες της παρ. 10 του άρθρου 41 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ (η «Οδηγία») θέτοντας κατευθύνσεις για τη λήψη τυχόν αντισταθμιστικών μέτρων, όπως ειδικότερα αναφέρεται κατωτέρω στην παράγραφο Δ. Με την υπ' αρ. Ο - 75514/25.01.2019 επιστολή της, η ΡΑΕ έθεσε υπόψη των Διαχειριστών Δικτύων Διανομής και της ΕΒΙΚΕΝ την εκπεφρασθείσα στην υπ' αρ. ΡΑΕ Ι - 246519/30.07.2018 επιστολή θέση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφορικά με την αρμοδιότητα της Αρχής ζητώντας από τους Διαχειριστές να υποβάλουν στοιχεία στην Αρχή σχετικά με τις καταναλώσεις και τις δεσμεύσεις δυναμικότητας των βιομηχανικών πελατών τους για την χρονική περίοδο, (α) από την έναρξη ισχύος του ν. 4336/2015, και (β) από την έναρξη ισχύος του ν. 4001/2011 έως τη θέση σε ισχύ των τελικών τιμολογίων διανομής. Επιπροσθέτως των εν λόγω στοιχείων, η Αρχή ζήτησε την υποβολή των απόψεων των Διαχειριστών και της ΕΒΙΚΕΝ επί των διαλαμβανόμενων στην επιστολή της Επιτροπής, ιδίως επί του ζητήματος της χρονικής έκτασης που θα καλύπτουν τα αντισταθμιστικά μέτρα, καθώς και αναφορικά με τη φύση των μέτρων αυτών για τις αντίστοιχες χρονικές περιόδους.

Σε απάντηση της ανωτέρω επιστολής της ΡΑΕ, ελήφθησαν οι υπ' αρ. ΡΑΕ Ι - 254502/11.02.2019, Ι - 254910/18.02.2019 και Ι - 254968/18.02.2019 επιστολές από την ΕΒΙΚΕΝ, την ΕΔΑ Αττικής και την ΕΔΑ Θεσσαλονίκης - Θεσσαλίας αντίστοιχα. Υπεβλήθη συναφώς το υπ' αρ. ΡΑΕ Ι - 253834/31.01.2019 αίτημα από την ΔΕΔΑ Α.Ε. για χορήγηση των αναφερόμενων στην υπ' αρ. Ο - 75514/25.01.2019 επιστολή της ΡΑΕ σχετικών εγγράφων.

Στο πλαίσιο επεξεργασίας των υποβληθεισών απαντήσεων διαπιστώθηκε ότι η ΕΔΑ Θεσσαλονίκης - Θεσσαλίας αιτείται να ληφθούν υπόψη, υπό το πρίσμα της ερμηνείας των σχετικών διατάξεων από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην υπ' αρ. ΡΑΕ Ι - 24659/02.10.2018 επιστολή της, στοιχεία που ανατρέχουν στο έτος 2006, ήτοι από

την έναρξη εφαρμογής του ν. 3428/2005 (Α' 313).

Β. Νομικό Πλαίσιο

Ι. Γενικές διατάξεις

Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 41 παρ. 1 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ, στην οποία ορίζονται τα βασικά καθήκοντα και αρμοδιότητες (εξουσίες) των ρυθμιστικών αρχών των Κρατών Μελών, ορίζεται ότι «Οι ρυθμιστικές αρχές είναι υπεύθυνες για τον καθορισμό ή την έγκριση, σε επαρκή χρόνο πριν από την έναρξη ισχύος τους, τουλάχιστον των μεθοδολογιών οι οποίες χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό ή τον καθορισμό των όρων και των προϋποθέσεων για: (α) τη σύνδεση και την πρόσβαση στα εθνικά δίκτυα, συμπεριλαμβανομένων των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής, καθώς και των όρων, προϋποθέσεων και τιμολογίων πρόσβασης στις εγκαταστάσεις ΥΦΑ. Τα εν λόγω τιμολόγια ή μεθοδολογίες καθιστούν δυνατή την πραγματοποίηση των αναγκαίων επενδύσεων στα δίκτυα και τις εγκαταστάσεις ΥΦΑ, κατά τρόπον ώστε οι επενδύσεις αυτές να διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα των δικτύων και των εγκαταστάσεων ΥΦΑ, (β) την παροχή των υπηρεσιών εξισορρόπησης που πρέπει να παρέχονται με τον πλέον οικονομικό τρόπο και να παρέχουν τα κατάλληλα κίνητρα στους χρήστες του δικτύου ώστε αυτοί να εξισορροπούν τη συνεισφορά και την κατανάλωσή τους. Οι υπηρεσίες εξισορρόπησης πρέπει να παρέχονται με τρόπο δίκαιο και χωρίς διακρίσεις και να βασίζονται σε αντικειμενικά κριτήρια και την πρόσβαση σε διασυνδεδεμένες υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών για την εκχώρηση δυναμικότητας και τη διαχείριση συμφόρησης.

7. ...Κατά τον καθορισμό ή την έγκριση των τιμολογίων ή των μεθοδολογιών και των υπηρεσιών εξισορρόπησης, οι ρυθμιστικές αρχές εξασφαλίζουν ότι παρέχονται τα κατάλληλα κίνητρα στους διαχειριστές δικτύων μεταφοράς και διανομής, βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, για να βελτιώνουν τις επιδόσεις, να προωθούν την ολοκλήρωση της αγοράς και την ασφάλεια του εφοδιασμού και να ενισχύουν τις συναφείς δραστηριότητες έρευνας.

9. ...

10. ρυθμιστικές αρχές έχουν το δικαίωμα να απαιτούν από τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, αποθήκευσης, ΥΦΑ και διανομής να τροποποιούν, αν χρειάζεται, τους όρους και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των τιμολογίων και των μεθοδολογιών που αναφέρονται στο παρόν άρθρο, προκειμένου να εξασφαλίζεται η αναλογικότητα και η αμερόληπτη εφαρμογή τους. Σε περίπτωση που το σύστημα πρόσβασης στην αποθήκευση καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 3, το καθήκον αυτό δεν θα περιλαμβάνει την τροποποίηση των τιμολογίων. Σε περίπτωση καθυστέρησης στον ορισμό των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής, οι ρυθμιστικές αρχές έχουν τη δυνατότητα να ορίσουν ή να εγκρίνουν προσωρινά τιμολόγια μεταφοράς και διανομής ή προσωρινές μεθοδολογίες, και να αποφασίσουν για τα κατάλληλα αντισταθμιστικά μέτρα, εάν τα τελικά τιμολόγια ή μεθοδολογίες αποκλίνουν από τα προσωρινά τιμολόγια ή μεθοδολογίες.»

Σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 4336/2015, εντός ενός (1) μηνός από τη θέση σε ισχύ του Κανονισμού Τιμολόγησης για κάθε Δίκτυο Διανομής, η ΔΕΠΑ ΑΕ, υπό την ιδιότητά της ως Διαχειριστή του Δικτύου Διανομής Λοιπής Ελλάδος, και οι ΕΠΑ Αττικής, Θεσσαλίας και Θεσσαλονίκης, υπό την ιδιότητά τους ως Διαχειριστών των Δικτύων των αντίστοιχων γεωγραφικών περιοχών, υποβάλλουν προς έγκριση στη ΡΑΕ τα τιμολόγια με βάση τα οποία εισπράττουν αντάλλαγμα για τη δραστηριότητα της Διανομής που παρέχουν στους Χρήστες. Για το ενδιάμεσο διάστημα, ορίζεται στο ίδιο άρθρο νομοθετικά ότι από τον χρόνο θέσης των διατάξεων του ν. 4336/2015 σε ισχύ (ήτοι από τη δημοσίευσή του στο ΦΕΚ) έως και τον χρόνο θέσης σε ισχύ των ανωτέρω τιμολογίων, η τιμή για την παροχή Βασικών Δραστηριοτήτων προς τους Χρήστες από τη ΔΕΠΑ ΑΕ και τις ΕΠΑ Αττικής, Θεσσαλίας και Θεσσαλονίκης ορίζεται σε τέσσερα (4) ευρώ ανά MWh. Ειδικά για πελάτες που τροφοδοτούνται μέσω διασυνδεδεμένων δικτύων διανομής ο νόμος ορίζει ότι το μέσο σταθμισμένο τέλος διανομής εισπράττεται από τους Διαχειριστές των διασυνδεδεμένων δικτύων αναλόγως προς την επένδυση που πραγματοποιήθηκε για τη σύνδεση του εν λόγω πελάτη.

Σύμφωνα με το άρθρο 15 του ν. 4001/2011: ("Τιμολόγια Μη Ανταγωνιστικών Δραστηριοτήτων") παρ. 1, "η ΡΑΕ αποφασίζει, έξι (6) μήνες πριν από την Έναρξη ισχύος τους, κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 88 για το Φυσικό Αέριο, σύμφωνα με διαφανή κριτήρια, τη μεθοδολογία για τον υπολογισμό των Τιμολογίων Μη Ανταγωνιστικών Δραστηριοτήτων, κατά τρόπο, ώστε τα Τιμολόγια αυτά να μην εισάγουν διακρίσεις και να αντικατοπτρίζουν το κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών. Οι μεθοδολογίες και τα Τιμολόγια Μη Ανταγωνιστικών Δραστηριοτήτων δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ και των αρμόδιων Διαχειριστών. Συναφώς, η παρ. 2 του ίδιου άρθρου ορίζει ότι "κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, σύμφωνα με την παράγραφο 1, η ΡΑΕ λαμβάνει υπόψη της την ανάγκη για τη θέσπιση βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων κινήτρων για τους Διαχειριστές των Συστημάτων Μεταφοράς και τους Διαχειριστές των Δικτύων Διανομής, προκειμένου να βελτιώνεται η αποδοτικότητα των Συστημάτων Μεταφοράς και των Δικτύων Διανομής, να προωθείται η ανάπτυξη της αγοράς ενέργειας, η ασφάλεια του εφοδιασμού και να υποστηρίζονται οι σχετικές με τις αρμοδιότητες των ως άνω Διαχειριστών ερευνητικές δραστηριότητες αυτών.

Περαιτέρω, η παρ. 4 του ως άνω άρθρου, μεταφέροντας στο εθνικό δίκαιο τα ανωτέρω οριζόμενα στην παρ. 10 του άρθρου 41 της Οδηγίας, προβλέπει ότι "σε περίπτωση καθυστέρησης στον καθορισμό των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής ενέργειας, η ΡΑΕ δύναται να καθορίζει, με απόφαση της, προσωρινά τιμολόγια ή μεθοδολογίες υπολογισμού των Τιμολογίων αυτών και να αποφασίζει τα κατάλληλα αντισταθμιστικά μέτρα, εάν τα τελικά Τιμολόγια ή μεθοδολογίες αποκλίνουν από τα αντίστοιχα προσωρινά.

Τέλος, το άρθρο 88 του ίδιου νόμου ("Τιμολόγηση

Βασικών Δραστηριοτήτων") προβλέπει συγκεκριμένα κριτήρια και στόχους τους, στην επίτευξη των οποίων οφείλει να κατατείνει ο Κανονισμός Τιμολόγησης.

II. Ως προς το καθεστώς παρέκκλισης για τη λειτουργία του Εταιρειών Παροχής Αερίου (ΕΠΑ)

Επειδή, με το ν. 2364/1995 ετέθη το πλαίσιο για την ίδρυση από τη ΔΕΠΑ Α.Ε. (εφεξής: η «ΔΕΠΑ») περιφερειακών Εταιρειών Διανομής Αερίου (ΕΔΑ) με τη μορφή ανώνυμων εταιρειών και με γεωγραφικά όρια που θα προσδιορίζονταν στο καταστατικό τους, επιπλέον των ΕΔΑ που είχαν ήδη ιδρυθεί από τη ΔΕΠΑ με γεωγραφικά όρια δραστηριότητας τις περιοχές της Αττικής, Θεσσαλίας και Θεσσαλονίκης και οι οποίες επίσης διέπονταν από τις διατάξεις του εν λόγω νόμου. Παράλληλα, προβλέφθηκε η δυνατότητα εισφοράς των αποκλειστικών δικαιωμάτων των ΕΔΑ, που παρέχονται με άδεια διανομής φυσικού αερίου χρονικής ισχύος 25 - 35 ετών, σε ανώνυμες εταιρείες παροχής αερίου (ΕΠΑ Α.Ε.), η ίδρυση των οποίων θα γινόταν κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4 του ίδιου νόμου (προκήρυξη διεθνούς διαγωνισμού για την ανάδειξη ιδιώτη επενδυτή, ο οποίος θα συνάψει σύμβαση για την εκμετάλλευση των αποκλειστικών δικαιωμάτων που θα εισφέρονταν στην ΕΠΑ από την ΕΔΑ). Σχετικώς εκδόθηκε το ΠΔ 367/1996 για τον καθορισμό των όρων διενέργειας και των προϋποθέσεων συμμετοχής στον εν λόγω διαγωνισμό.

Βάσει του άρθρου 4 του ν. 2364/1995 χορηγήθηκε με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης στις ΕΠΑ Αττικής (Δ1/18887), Θεσσαλονίκης (Δ1/Γ/Φ7/11819) και Θεσσαλίας (Δ1/Γ/Φ7/11818) άδεια διανομής φυσικού αερίου 30ετούς διάρκειας για τις γεωγραφικές περιοχές δραστηριότητάς τους. Στις εν λόγω άδειες διανομής, ρητά προβλέπεται ότι ο αδειούχος ασκεί «τα αποκλειστικά δικαιώματα (α) προγραμματισμού, (β) μελέτης, (γ) σχεδιασμού, (δ) κατασκευής, (ε) εκμετάλλευσης και (στ) πώλησης φυσικού αερίου» στην αντίστοιχη γεωγραφική περιοχή.

Επισημαίνεται ότι στις άδειες αυτές ορίζεται ως Τιμολόγιο Παροχής «η τιμολόγηση Καταναλωτή από τον Αδειούχο για την παροχή και διανομή φυσικού αερίου [...]». Συναφώς στο άρθρο 4.2.3 της άδειας ορίζεται, μεταξύ άλλων, ότι «Ο αδειούχος υποχρεούται (α) να ορίζει [...] για κάθε ημερολογιακό έτος, Τιμολόγια Παροχής για διαφορετικές κατηγορίες παροχής, (β) να καταρτίζει και να υποβάλλει στην Αρχή [...] δήλωση που να περιλαμβάνει τα Τιμολόγια Παροχής και τις κατηγορίες παροχής που έχουν καθορισθεί και να δημοσιοποιεί, τα Τιμολόγια Παροχής και τις κατηγορίες παροχής», [...] (δ) [...] να τιμολογεί ανά ημερολογιακό έτος την παροχή και διανομή φυσικού αερίου μόνο με τις τιμές που περιέχονται στη δήλωση Τιμολογίου Παροχής που ισχύει για το συγκεκριμένο ημερολογιακό έτος».

Κατά το χρόνο έκδοσης των Αδειών διανομής των ΕΠΑ ήταν σε ισχύ η Οδηγία 98/30/ΕΚ, σύμφωνα με το άρθρο 26 παρ. 2 της οποίας «ένα κράτος μέλος το οποίο χαρακτηρίζεται ως αναδυόμενη αγορά και λόγω της εφαρμογής της παρούσας οδηγίας θα αντιμετωπίζει ουσιαστικά προβλήματα, μη συνδεόμενα με τις συμ-

βατικές δεσμεύσεις υποχρεωτικής αγοράς ανεξαρτήτως παραλαβής που αναφέρονται στο άρθρο 25, μπορεί να παρεκκλίνει από το άρθρο 4, το άρθρο 18 παράγραφοι 1, 2, 3, 4 και 6 ή/και το άρθρο 20 της παρούσας οδηγίας. Η παρέκκλιση αυτή λήγει αυτομάτως μόλις το κράτος μέλος παύσει να χαρακτηρίζεται ως αναδυόμενη αγορά. Όλες αυτές οι παρεκκλίσεις κοινοποιούνται στην Επιτροπή». Περαιτέρω, σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 18 ορίζεται ότι «όσον αφορά τις αναδυόμενες αγορές, το βαθμιαίο άνοιγμα της αγοράς που προβλέπεται από το παρόν άρθρο αρχίζει να εφαρμόζεται από τη λήξη της παρέκκλισης κατ' άρθρο 26 παράγραφος 2».

Η Οδηγία 98/30/ΕΚ καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε από την Οδηγία 2003/55/ΕΚ. Στο άρθρο 28 παρ. 8 της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ προβλέπεται ρητά ότι η Ελλάδα δύναται να παρεκκλίνει, μεταξύ άλλων, από το άρθρο 12 της ίδιας Οδηγίας («Καθήκοντα των διαχειριστών δικτύων διανομής»). Σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 12, «όταν οι διαχειριστές των δικτύων διανομής είναι υπεύθυνοι για την εξισορρόπηση του δικτύου αερίου, οι κανόνες που θεσπίζουν, για αυτόν τον σκοπό, είναι αντικειμενικοί, διαφανείς και δεν εισάγουν διακρίσεις. Οι όροι και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων και των τιμολογίων, για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών εκ μέρους των διαχειριστών των δικτύων, καθορίζονται βάσει μεθοδολογίας σύμφωνης με το άρθρο 25 παράγραφος 2, κατά τρόπο που δεν εισάγει διακρίσεις και αντικατοπτρίζει το κόστος, και δημοσιεύονται». Η παρ. 2 του άρθρου 25 ορίζει ότι «οι ρυθμιστικές αρχές είναι υπεύθυνες για τον καθορισμό ή την έγκριση, πριν από την έναρξη ισχύος τους, τουλάχιστον των μεθοδολογιών οι οποίες χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό ή τον καθορισμό των όρων και των προϋποθέσεων για: α) τη σύνδεση και την πρόσβαση στα εθνικά δίκτυα, συμπεριλαμβανομένων των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής. Τα εν λόγω τιμολόγια ή μεθοδολογίες επιτρέπουν την πραγματοποίηση των αναγκαίων επενδύσεων στα δίκτυα κατά τρόπον ώστε οι επενδύσεις αυτές να διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα των δικτύων. [...]». Επομένως, η Οδηγία 2003/55/ΕΚ αναγνώριζε ρητώς ότι η Ελλάδα εδύνατο να παρεκκλίνει από τα ανωτέρω, που θα επέβαλαν άλλως (δηλαδή σε περίπτωση μη παρέκκλισης) τα τιμολόγια για την παροχή υπηρεσιών από τους διαχειριστές των δικτύων διανομής να καθορίζονται τουλάχιστον βάσει μεθοδολογίας εγκεκριμένης από τη ΡΑΕ, κατά τρόπο που να μην εισαγάγει διακρίσεις και να αντικατοπτρίζει το κόστος, και να δημοσιεύονται».

Η παρ. 4 του άρθρου 28 της Οδηγίας προέβλεπε περαιτέρω ότι «σε περίπτωση που η εφαρμογή της παρούσας οδηγίας θα δημιουργούσε ουσιαστικά προβλήματα σε μια γεωγραφικά περιορισμένη περιοχή κράτους μέλους, ιδίως όσον αφορά την ανάπτυξη της υποδομής μεταφοράς και κύριας υποδομής διανομής, και για να ενθαρρυνθούν οι επενδύσεις, το κράτος μέλος μπορεί να υποβάλει στην Επιτροπή αίτηση προσωρινής παρέκκλισης από το άρθρο 4, το άρθρο 7, το άρθρο 8 παράγραφοι 1 και 2, το άρθρο 9, το άρθρο 11, το άρθρο 12 παράγραφος 5, το άρθρο 13, το άρθρο 17, το άρθρο 18,

το άρθρο 23, παράγραφος 1 ή/και το άρθρο 24 για αναπτυξιακές ενέργειες εντός της περιοχής αυτής.» Επί τη βάση ιδίως της εν λόγω διατάξεως, η Ελλάδα αιτήθηκε τη χορήγηση παρέκκλισης από τις απαιτήσεις της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ που αφορούσαν στην πρόσβαση τρίτων και τον διαχωρισμό σε σχέση με τρεις νέες εταιρείες διανομής που επρόκειτο να εγκατασταθούν στις περιοχές της Στερεάς Ελλάδας και Εύβοιας, της Κεντρικής Μακεδονίας και της Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης. Επί της αιτήσεως αυτής εκδόθηκε η προμνησθείσα απόφαση της 11.09.2008 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με την οποία χορηγήθηκε η ανωτέρω παρέκκλιση υπό συγκεκριμένους όρους και περιορισμούς ως προς τις προβλεπόμενες να συσταθούν εταιρείες διανομής. Η παρέκκλιση αυτή, εντούτοις, δεν έτυχε εφαρμογής, λόγω μη πλήρωσης των όρων και περιορισμών υπό τους οποίους χορηγήθηκε, όπως επιβεβαιώνει και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με την υπ' αρ. ΡΑΕ Ι - 246519/02.10.2018 επιστολή της. Συνεπώς, για την λοιπή Ελλάδα, πλην των περιοχών Αττικής, Θεσσαλονίκης και Θεσσαλίας, η Ελλάδα όφειλε, ως κράτος μέλος, να διασφαλίσει την πρόσβαση τρίτων στο δίκτυο διανομής υπό τους όρους του άρθρου 18 της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ και κατόπιν του άρθρου 32 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ.

Με τον ν. 3428/2005 για την απελευθέρωση της αγοράς φυσικού αερίου επιχειρήθηκε η εναρμόνιση της ημεδαπής νομοθεσίας με την Οδηγία 2003/55/ΕΚ, ενώ δεν επήλθε μεταβολή ως προς το καθεστώς παρέκκλισης και αποκλειστικότητας στην προμήθεια και διανομή που είχαν οι ως άνω ΕΠΑ. Συγκεκριμένα, το άρθρο 21 αυτού, το οποίο δεν καταργήθηκε με το ν. 4001/2011, προβλέπει ότι «οι Ε.Π.Α. Αττικής, Θεσσαλονίκης και Θεσσαλίας, που έχουν συσταθεί κατά τις διατάξεις του ν. 2364/1995, ασκούν τις δραστηριότητες διανομής και προμήθειας φυσικού αερίου σε μη Επιλέγοντες Πελάτες, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2364/1995, τις διατάξεις των άρθρων 25, 31 και 32 και τους όρους των αδειών διανομής φυσικού αερίου που τους έχουν χορηγηθεί».

Επιπλέον, στο ίδιο άρθρο ορίζεται ότι «στη Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε. χορηγούνται, με τις διατάξεις του νόμου αυτού, άδειες διανομής και προμήθειας φυσικού αερίου που ισχύουν στα διοικητικά όρια του Νομού Κορινθίας, καθώς και των Περιφερειών Στερεάς Ελλάδος και Εύβοιας, Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, με εξαίρεση τις περιοχές που ανήκουν στην αρμοδιότητα των Ε.Π.Α. που αναφέρονται στην παράγραφο 1. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, μετά από γνώμη της Ρ.Α.Ε., καθορίζονται οι όροι, οι περιορισμοί και οι προϋποθέσεις των αδειών διανομής φυσικού αερίου που χορηγούνται στη Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε., σύμφωνα με την παράγραφο αυτή, αφού ληφθεί ιδίως υπόψη τυχόν παρέκκλιση που έχει χορηγηθεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 4 και 5 του άρθρου 28 της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ». Όπως αναφέρεται στην από 11.09.2008 απόφαση της Επιτροπής, οι περιφέρειες εκτός Αττικής, Θεσσαλίας και Θεσσαλονίκης, δεν διέθεταν ακόμη δίκτυα παροχής και διανομής Φυσικού Αερίου εκτός από ορισμένα τμήματα

τα οποία είχαν κατασκευασθεί από την ΔΕΠΑ δίχως να τεθούν σε λειτουργία. Ένας πολύ περιορισμένος αριθμός βιομηχανικών χρηστών είχε συνδεθεί στο κατά τον εν λόγω χρόνο υφιστάμενο σύστημα μεταφοράς της ΔΕΠΑ. Έτσι, προκειμένου να ξεκινήσει και η επέκταση της υποδομής του εθνικού δικτύου μεταφοράς Φυσικού Αερίου χορηγήθηκε με την ως άνω διάταξη του ν. 3428/2005 προσωρινή παραχώρηση δικαιώματος διανομής και παροχής Φυσικού Αερίου για τις περιοχές αυτές.

Επειδή, όπως αναφέρεται στο ιστορικό της απόφασης της Ε.Ε Ε(2008) 4773/11.9.2008 που αφορούσε τη χορήγηση παρέκκλισης στην Ελλάδα από ορισμένες διατάξεις της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ για ορισμένες γεωγραφικές περιοχές, «στην Ελλάδα χορηγήθηκε πλήρης παρέκκλιση από τη νομοθεσία για την εσωτερική αγορά φυσικού αερίου δυνάμει του άρθρου 18 παρ. 7 και του άρθρου 26 παρ. 2 της Οδηγίας 98/30/ΕΚ, και ακολούθως του άρθρου 28 παρ. 2 της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ. Οι εν λόγω οδηγίες επέτρεψαν άμεσα στην Ελλάδα «ως αναδυόμενη αγορά φυσικού αερίου» να εφαρμόσει την παρέκκλιση». Συναφώς, «Στις εταιρείες διανομής των περιοχών της Αττικής, της Θεσσαλονίκης και της Θεσσαλίας («υπάρχουσες ΕΠΑ») εξακολουθεί να χορηγείται παρέκκλιση από τα άρθρα 4, 11, 12, 13, 18, 23 και 24 της οδηγίας 2003/55/ΕΚ δυνάμει του άρθρου 28 παρ. 8 της ίδιας οδηγίας. Η παρέκκλιση αυτή περιορίζεται στις γεωγραφικές περιοχές και τις χρονικές περιόδους που καθορίζονται στις άδειες που εκδόθηκαν από την Ελλάδα πριν από τις 15.03.2002 και σύμφωνα με την οδηγία 98/30/ΕΚ για την ανάπτυξη και αποκλειστική εκμετάλλευση δικτύων διανομής σε ορισμένες γεωγραφικές περιοχές».

Επειδή, στο άρθρο 31 του ν. 3428/2005 («Τιμολόγηση Βασικών Δραστηριοτήτων») προβλέπεται περαιτέρω ότι «με τον Κανονισμό Τιμολόγησης ρυθμίζονται τα τιμολόγια πρόσβασης σε Δίκτυο Διανομής, για το σκοπό που αναφέρεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 25, χωρίς να τροποποιούνται οι σχετικές με την τιμολόγηση διατάξεις που περιλαμβάνονται στις άδειες διανομής Φυσικού Αερίου, οι οποίες έχουν χορηγηθεί μέχρι την έναρξη της ισχύος του νόμου αυτού. Μέχρι τη θέσπιση του Κανονισμού Τιμολόγησης εξακολουθούν να ισχύουν και να εισπράττονται τα τέλη πρόσβασης στα Δίκτυα Διανομής, τα οποία καθορίζονται σύμφωνα με τις συμβάσεις προμήθειας Φυσικού Αερίου που έχουν συναφθεί μεταξύ της Δ.Ε.Π.Α. Α.Ε. και των Ε.Π.Α., πριν από την 15.3.2002».

Σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 25 ν. 3428/2005, «οι Ε.Π.Α. υποχρεούνται να επιτρέπουν την πρόσβαση Προμηθευτών στα Δίκτυα Διανομής, τα οποία διαχειρίζονται, εφόσον αυτό απαιτείται για την τροφοδότηση πελατών που καθίστανται Επιλέγοντες σύμφωνα με την παράγραφο 1. Άρνηση πρόσβασης επιτρέπεται μόνον στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η πρόσβαση συνεπάγεται παράβαση από τις Ε.Π.Α. των διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας ή των όρων της άδειας διανομής φυσικού αερίου ή θέτει σε κίνδυνο την ασφαλή λειτουργία του Δικτύου Διανομής. Για την πρόσβαση σε Δίκτυο Διανομής

οφείλεται στις Ε.Π.Α. αντάλλαγμα χρήσης του Δικτύου αυτού, το ύψος του οποίου καθορίζεται σύμφωνα με τον Κανονισμό Τιμολόγησης, ο οποίος εκδίδεται κατά το άρθρο 31».

Επειδή, η Οδηγία 2003/55/ΕΚ καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε από την Οδηγία 2009/73/ΕΚ. Αντίστοιχη με τα ανωτέρω δυνατότητα παρέκκλισης προβλέπεται και στο άρθρο 49 παρ. 8 της εν λόγω Οδηγίας. Συγκεκριμένα, το άρθρο αυτό προβλέπει ότι «η Ελλάδα δύναται να παρεκκλίνει από τα άρθρα 4, 24, 25, 26, 32, 37 ή/και 38 της παρούσας οδηγίας για τις γεωγραφικές περιοχές και τις χρονικές περιόδους που καθορίζονται στις άδειες που έχει εκδώσει πριν από τις 15 Μαρτίου 2002 και σύμφωνα με την οδηγία 98/30/ΕΚ, για την ανάπτυξη και την αποκλειστική εκμετάλλευση των δικτύων διανομής σε ορισμένες γεωγραφικές περιοχές». Σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 25, το οποίο αντιστοιχεί στο άρθρο 12 της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ, «όταν ένας διαχειριστής συστήματος διανομής είναι υπεύθυνος για την εξισορρόπηση του συστήματος διανομής φυσικού αερίου, οι κανόνες που θεσπίζει για την εκπλήρωση του προαναφερόμενου σκοπού πρέπει να είναι αντικειμενικοί, διαφανείς και αμερόληπτοι, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων για τη χρέωση των χρηστών του συστήματος για την έλλειψη ενεργειακής ισορροπίας. Οι όροι και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων και των τιμολογίων, για την παροχή των εν λόγω υπηρεσιών εκ μέρους των διαχειριστών συστημάτων διανομής καταρτίζονται σύμφωνα με μεθοδολογία συμβατή με τις ρυθμίσεις του άρθρου 41 παράγραφος 6, με τρόπο αμερόληπτο που αντικατοπτρίζει το κόστος, και δημοσιεύονται.». Σύμφωνα δε με την παρ. 6 του άρθρου 41 «οι ρυθμιστικές αρχές είναι υπεύθυνες για τον καθορισμό ή την έγκριση, σε επαρκή χρόνο πριν από την έναρξη ισχύος τους, τουλάχιστον των μεθοδολογιών οι οποίες χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό ή τον καθορισμό των όρων και των προϋποθέσεων για: (α) τη σύνδεση και την πρόσβαση στα εθνικά δίκτυα, συμπεριλαμβανομένων των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής, καθώς και των όρων, προϋποθέσεων και τιμολογίων πρόσβασης στις εγκαταστάσεις ΥΦΑ. [...]».

Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 179 παρ. 1 του ν.4001/2011, βάσει του οποίου αντικαταστάθηκε το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 4 του ν. 2364/1995 ως εξής: «Η άσκηση των ανωτέρω δικαιωμάτων [ενν. προγραμματισμού, μελέτης, κατασκευής, εκμετάλλευσης συστήματος διανομής, πώλησης φυσικού αερίου] από τις Ε.Π.Α. επιτρέπεται μόνο μετά από προηγούμενη Άδεια Διανομής Φυσικού Αερίου, χρονικής ισχύος από είκοσι πέντε (25) μέχρι τριάντα πέντε (35) έτη, η οποία μπορεί να παρατείνεται ανά πενταετία με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Για τη χορήγηση της άδειας διανομής λαμβάνεται υπόψη η παρέκκλιση που έχει χορηγηθεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 4 και 5 (σε συνδυασμό με την παράγραφο 8) του άρθρου 28 της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ προς την οποία εναρμονίστηκε η εθνική

νομοθεσία με το ν. 3428/ 2005 (Α' 313)».

III. Ως προς το νομοθετικό πλαίσιο για τα τιμολόγια διανομής φυσικού αερίου

Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 88 του ν. 4001/2011 («Τιμολόγηση Βασικών Δραστηριοτήτων»), όπως αρχικώς ίσχυε, οριζόταν ότι «με τον Κανονισμό Τιμολόγησης, ο οποίος εκδίδεται από τη ΡΑΕ, και με την επιφύλαξη της παραγράφου 4, μετά από εισήγηση του κατά περίπτωση αρμόδιου Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου ή Δικτύου Διανομής και δημόσια Διαβούλευση, ρυθμίζεται η μεθοδολογία καθορισμού τιμολογίων για τη χρέωση κάθε Βασικής Δραστηριότητας. [...]». Με την παρ. 4 του ίδιου άρθρου οριζόταν ότι «τα τιμολόγια πρόσβασης σε Δίκτυο Διανομής, για το σκοπό που αναφέρεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 83, καταρτίζονται από την εκάστοτε ΕΠΑ, μετά την έγκριση από τη ΡΑΕ των κανόνων κατανομής της διάταξης της παραγράφου 4 του άρθρου 89, εγκρίνονται με απόφαση της ΡΑΕ και ισχύουν από τη δημοσίευση της απόφασης αυτής στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, χωρίς να τροποποιούνται οι σχετικές με την τιμολόγηση διατάξεις που περιλαμβάνονται στις Άδειες Διανομής Φυσικού Αερίου, οι οποίες έχουν χορηγηθεί μέχρι την έναρξη της ισχύος του ν. 3428/2005. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται και η διαδικασία αναπροσαρμογής ή τροποποίησης των τιμολογίων αυτών. Μέχρι τη θέσπιση των ανωτέρω τιμολογίων εξακολουθούν να ισχύουν και να εισπράττονται τα τέλη πρόσβασης στα Δίκτυα Διανομής που καθορίζονται σύμφωνα με τις Συμβάσεις προμήθειας Φυσικού Αερίου που έχουν συναφθεί μεταξύ της ΔΕΠΑ ΑΕ και των ΕΠΑ πριν από τις 15.3.2002».

Στο πλαίσιο της μετάβασης της αγοράς Φυσικού Αερίου, συμπεριλαμβανομένης της λειτουργίας των ΕΠΑ/ΔΕΠΑ, σε καθεστώς διαχωρισμού («unbundling»), μετάβαση η οποία επιχειρήθηκε με το ν. 4336/2015, το ως άνω άρθρο 88 του ν. 4001/2011 υπέστη σημαντικές τροποποιήσεις, ιδίως με το ανωτέρω νόμο αλλά και συμπληρωματικά με το ν. 4337/2015 (Α' 129), με τις οποίες επιχειρείται η διαμόρφωση του πλαισίου τιμολόγησης σε συμφωνία με το καθεστώς λειτουργίας υπό διαχωρισμό.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 88 του ν.4001/2011, όπως τροποποιήθηκε με τους ανωτέρω νόμους, «1. Με τον Κανονισμό Τιμολόγησης, ο οποίος εκδίδεται από τη ΡΑΕ, μετά από εισήγηση του κατά περίπτωση αρμόδιου Διαχειριστή Συστήματος Μεταφοράς ή Δικτύου Διανομής Φυσικού Αερίου και δημόσια διαβούλευση, ρυθμίζεται η μεθοδολογία καθορισμού τιμολογίων για τη χρέωση κάθε Βασικής Δραστηριότητας. Κατά τη ρύθμιση της μεθοδολογίας τιμολόγησης για κάθε Βασική Δραστηριότητα επιδιώκεται: [...] (ια) Για την τιμολόγηση της Δραστηριότητας της Διανομής η κάλυψη του κόστους του ανταλλάγματος που καταβάλλεται από τον Διαχειριστή του Δικτύου Διανομής στον κύριο αυτού για την παραχώρηση της χρήσης, διαχείρισης και εκμετάλλευσης του Δικτύου». Περαιτέρω, με την παρ. 4 του ίδιου άρθρου «Τα τιμολόγια με βάση τα οποία ο Διαχειριστής Δικτύου Διανομής εισπράττει οποιοδήποτε αντάλλαγμα

για κάθε Βασική Δραστηριότητα καταρτίζονται από τον Διαχειριστή, σύμφωνα με τη μεθοδολογία που προσδιορίζεται στον Κανονισμό Τιμολόγησης, υποβάλλονται προς έγκριση στη ΡΑΕ, η οποία οφείλει να αποφασίσει επ' αυτών εντός τριών (3) μηνών από το χρόνο υποβολής τους, και ισχύουν από τη δημοσίευσή τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως».

Σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 2 της υποπαραγράφου Β.1 του άρθρου 2 ν. 4336/2015 όπως τροποποιήθηκε με το ν. ν.4337/2015 «2. Εντός ενός (1) μηνός από τη θέση σε ισχύ του Κανονισμού Τιμολογίων της παρ. 1 του άρθρου 88 του ν. 4001/2011, όπως τροποποιείται με τον παρόντα νόμο, η ΔΕΠΑ ΑΕ, υπό την ιδιότητά της ως Διαχειριστή του Δικτύου Διανομής Λοιπής Ελλάδος, και οι ΕΠΑ Αττικής, Θεσσαλίας και Θεσσαλονίκης, υπό την ιδιότητά τους ως Διαχειριστών των Δικτύων των αντίστοιχων γεωγραφικών περιοχών υποβάλλουν προς έγκριση στη ΡΑΕ τα τιμολόγια με βάση τα οποία εισπράττουν αντάλλαγμα για κάθε Βασική Δραστηριότητα που παρέχουν στους Χρήστες, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 4 του [ενν. του άρθρου 88] ν. 4001/ 2011, όπως τροποποιείται δια του παρόντος. Από το χρόνο θέσης του παρόντος σε ισχύ έως και τον χρόνο θέσης σε ισχύ των ανωτέρω τιμολογίων, η τιμή για την παροχή Βασικών Δραστηριοτήτων προς τους Χρήστες από τη ΔΕΠΑ ΑΕ και τις ΕΠΑ Αττικής, Θεσσαλίας και Θεσσαλονίκης ορίζεται σε τέσσερα (4) ευρώ ανά MWh».

Συναφώς, στην παράγραφο 1 του ίδιου ως άνω άρθρου προβλέφθηκε ότι: «1. Εντός τριών (3) μηνών από τη θέση σε ισχύ του παρόντος, η ΔΕΠΑ ΑΕ, υπό την ιδιότητά της ως Διαχειρίστριας του Δικτύου Διανομής Λοιπής Ελλάδος, και οι ΕΠΑ Αττικής, Θεσσαλίας και Θεσσαλονίκης, υπό την ιδιότητά τους ως Διαχειριστών των Δικτύων των αντίστοιχων γεωγραφικών περιοχών, εισηγούνται στη ΡΑΕ, η οποία, κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης και αφού προβεί σε τυχόν τροποποιήσεις και προσθήκες, υποχρεούται να εκδώσει το τελικό κείμενο εντός τριών (3) μηνών από το χρόνο υποβολής:

(α) για την έκδοση του Κανονισμού Τιμολόγησης των εν λόγω Δικτύων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 88 του ν. 4001/2011, όπως τροποποιείται με τον παρόντα νόμο,

(β) για την έκδοση του Κώδικα Διαχείρισης Δικτύου Διανομής, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 7 του άρθρου 80 του ν. 4001/2011, όπως τροποποιείται με τον παρόντα νόμο.

2. Εντός ενός (1) μηνός από τη θέση σε ισχύ του Κανονισμού Τιμολόγησης για κάθε Δίκτυο Διανομής, ο οποίος εκδίδεται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 88 του ν. 4001/2011, όπως τροποποιείται με τον παρόντα νόμο, η ΔΕΠΑ ΑΕ, υπό την ιδιότητά της ως Διαχειριστή του Δικτύου Διανομής Λοιπής Ελλάδος, και οι ΕΠΑ Αττικής, Θεσσαλίας και Θεσσαλονίκης, υπό την ιδιότητά τους ως Διαχειριστών των Δικτύων των αντίστοιχων γεωγραφικών περιοχών υποβάλλουν προς έγκριση στη ΡΑΕ τα τιμολόγια με βάση τα οποία εισπράττουν αντάλλαγμα για τη δραστηριότητα της Διανομής που παρέχουν

στους Χρήστες, σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 88 του ν. 4001/2011, όπως τροποποιείται διά του παρόντος.»

[...]

Κατ' εξουσιοδότηση του εν λόγω άρθρου 88, ως ίσχυε πριν την τροποποίηση που επέφεραν οι ν. 4336/2015 και 4337/2015, εκδόθηκε ο Κανονισμός Τιμολόγησης Βασικών Δραστηριοτήτων του ΕΣΦΑ (απόφαση ΡΑΕ 594/2012 «Έκδοση του Κανονισμού Τιμολόγησης Βασικών Δραστηριοτήτων του ΕΣΦΑ»). Με τον Κανονισμό αυτόν ρυθμίστηκε η μεθοδολογία καθορισμού τιμολογίων για την τιμολόγηση κάθε Βασικής Δραστηριότητας του Διαχειριστή Εθνικού Συστήματος Φυσικού Αερίου Α.Ε., με την εξαίρεση της μεθοδολογίας καθορισμού τιμολογίων για την τιμολόγηση της Βασικής Δραστηριότητας Εγκατάστασης Αποθήκευσης Φυσικού Αερίου. Ο εν λόγω Κανονισμός δεν επηρέασε τις διατάξεις που εμπεριείχονταν στις Άδειες Διανομής των ΕΠΑ, στις οποίες γίνεται λόγος για τιμολόγιο παροχής που αφορά στην παροχή και διανομή φυσικού αερίου και οι οποίες (διατάξεις) εξακολουθούσαν κατά τα ανωτέρω να ισχύουν βάσει της χορηγηθείσας δυνάμει της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ παρέκκλισης.

Σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που ετέθη από το νόμο για τη θέσπιση της δευτερογενούς νομοθεσίας και ειδικότερα του Κανονισμού Τιμολόγησης, το εν λόγω μεταβατικό τιμολόγιο διανομής προοριζόταν να ισχύσει έως και 10 μήνες από την θέση σε ισχύ του νόμου, ήτοι έως τις 14.06.2016.

Η ΡΑΕ, κατόπιν των ανωτέρω τροποποιήσεων στο ν. 4001/2011 αναφορικά με τη μετάβαση της αγοράς προμήθειας - διανομής φυσικού αερίου σε καθεστώς διαχωρισμού και τη συνακόλουθες αλλαγές στο άρθρο 88 ν. 4001/2011 για την τιμολόγηση της Βασικής Δραστηριότητας της Διανομής, εξέδωσε την υπ' αρ. 328/2016 «Έγκριση Κανονισμού Τιμολόγησης Βασικής Δραστηριότητας Διανομής Φυσικού Αερίου των δικτύων διανομής Αττικής, Θεσσαλονίκης, Θεσσαλίας και Λοιπής Ελλάδος» απόφασή της, με την οποία ρυθμίζεται η μεθοδολογία καθορισμού των τιμολογίων της Βασικής Δραστηριότητας Διανομής στα τέσσερα δίκτυα διανομής, ήτοι στα δίκτυα Αττικής, Θεσσαλονίκης, Θεσσαλίας και Λοιπής Ελλάδος (Β'3067).

Γ. Η Αρμοδιότητα της Αρχής για τον καθορισμό των τιμολογίων και τη λήψη αντισταθμιστικών μέτρων

Επειδή, ως προς τις αρμοδιότητες της ΡΑΕ στο άρθρο 3 του ν.3428/2005 προβλεπόταν ότι η Αρχή «στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που ορίζονται από την κείμενη νομοθεσία, παρακολουθεί και εποπτεύει τη λειτουργία της αγοράς Φυσικού Αερίου, εκπονεί μελέτες, συντάσσει, δημοσιεύει και υποβάλλει στα αρμόδια όργανα εκθέσεις, προβαίνει σε συστάσεις και εισηγείται στα αρμόδια όργανα τη λήψη νομοθετικών, διοικητικών ή άλλων μέτρων, για την τήρηση των κανόνων του ανταγωνισμού, την προστασία των καταναλωτών και την εκπλήρωση υποχρεώσεων παροχής υπηρεσιών κοινής ωφέλειας. Στο πλαίσιο αυτό, η Ρ.Α.Ε. έχει ιδίως τις εξής αρμοδιότητες: [...] στ) Καταρτίζει τον Κανονισμό Τιμολόγησης και

γνωμοδοτεί για τα τιμολόγια πρόσβασης σε Συστήματα Φυσικού Αερίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31. [...]». Δεδομένου ότι η Οδηγία 2003/55/ΕΚ δεν προέβλεπε σχετική αρμοδιότητα των ρυθμιστικών αρχών, ουδεμία πρόβλεψη απαντάται στο ως άνω νομοθέτημα αναφορικά με αρμοδιότητα της Αρχής για θέσπιση προσωρινών τιμολογίων διανομής σε περίπτωση καθυστέρησης στην κατάρτιση του Κανονισμού Τιμολόγησης ή λήψη αντισταθμιστικών μέτρων σε περίπτωση διάστασης μεταξύ προσωρινών και τελικών τιμολογίων.

Με την Οδηγία 2009/73/ΕΚ ανατέθηκε στην εθνική ρυθμιστική αρχή μεταξύ άλλων, το καθήκον καθορισμού ή έγκρισης, σύμφωνα με διαφανή κριτήρια, ρυθμισμένων τιμολογίων μεταφοράς ή διανομής ή τις μεθόδους υπολογισμού τους. Η Οδηγία ορίζει στο Προοίμιο της (αρ. 32) ως βασική κατεύθυνση ότι: «διεκπεραιώνοντας τα καθήκοντα αυτά [ενν. τον καθορισμό ή έγκριση τιμολογίων ή μεθοδολογιών που διέπουν τον υπολογισμό τους], οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να φροντίζουν, ώστε τα τιμολόγια μεταφοράς και διανομής να μην εισάγουν διακρίσεις και να αντικατοπτρίζουν το κόστος, θα πρέπει δε να λαμβάνουν υπόψη τους το μακροπρόθεσμο, οριακό και εξοικονομούμενο κόστος δικτύου από τα μέτρα διαχείρισης της ζήτησης». Περαιτέρω, η παρ. 10 του άρθρου 41 της Οδηγίας ορίζει ότι «οι ρυθμιστικές αρχές έχουν το δικαίωμα να απαιτούν από τους διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς, αποθήκευσης, ΥΦΑ και διανομής να τροποποιούν, αν χρειάζεται, τους όρους και προϋποθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των τιμολογίων και των μεθοδολογιών που αναφέρονται στο παρόν άρθρο, προκειμένου να εξασφαλίζεται η αναλογικότητα και η αμερόληπτη εφαρμογή τους.[...] Σε περίπτωση καθυστέρησης στον ορισμό των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής, οι ρυθμιστικές αρχές έχουν τη δυνατότητα να ορίσουν ή να εγκρίνουν προσωρινά τιμολόγια μεταφοράς και διανομής ή προσωρινές μεθοδολογίες, και να αποφασίσουν για τα κατάλληλα αντισταθμιστικά μέτρα, εάν τα τελικά τιμολόγια ή μεθοδολογίες αποκλίνουν από τα προσωρινά τιμολόγια ή μεθοδολογίες.». Με την διάταξη αυτή παρέχεται στον εθνικό νομοθέτη η ευχέρεια προσδιορισμού των αρμοδιοτήτων της ρυθμιστικής αρχής στο πλαίσιο τεσσάρων (4) επιλογών (options), οι οποίες επιλογές δύναται να συνίστανται σε: α) καθορισμό τιμολογίων, β) καθορισμό μεθόδου υπολογισμού των τιμολογίων, γ) έγκριση τιμολογίων, ή δ) έγκριση μεθόδου υπολογισμού των τιμολογίων. Σύμφωνα με το από 22.1.2010 Ερμηνευτικό Σημείωμα για τις Ανεξάρτητες Ρυθμιστικές Αρχές (European Commission, Commision Staff Working Paper, Interpretative Note on Directive 2009/72/EC concerning common rules for the internal market in electricity and Directive 2009/73/EC concerning common rules for the internal market in natural gas: Regulatory Authorities)¹, η εν λόγω αρμοδιότητα συνιστά θεμελιώδες καθήκον (core duty) των εθνικών ρυθμιστικών αρχών που δεν

δύνатаι να ασκηθεί από οποιοδήποτε άλλο όργανο, και εξειδικεύεται στις παρ. 6, 7, 8 και 10 του ίδιου άρθρου. Στην παρ. 10 συγκεκριμένα ορίζεται ότι σε περίπτωση καθυστέρησης στον καθορισμό των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής, οι ρυθμιστικές αρχές έχουν την δυνατότητα (shall have the power) να ορίσουν ή να εγκρίνουν προσωρινά τιμολόγια μεταφοράς και διανομής ή προσωρινές μεθοδολογίες, και να αποφασίσουν για τα κατάλληλα αντισταθμιστικά μέτρα (appropriate compensatory measures), εάν τα τελικά τιμολόγια ή μεθοδολογίες αποκλίνουν από τα προσωρινά τιμολόγια ή μεθοδολογίες. Στο ίδιο ως άνω Ερμηνευτικό Σημείωμα εξηγείται πως η άσκηση των θεμελιωδών καθηκόντων, μεταξύ των οποίων και ο καθορισμός προσωρινών τιμολογίων διανομής ή προσωρινών μεθοδολογιών, από τις εθνικές ρυθμιστικές αρχές δεν στερεί από τα ΚΜ τη δυνατότητα έκδοσης γενικών κατευθυντηρίων γραμμών (general policy guidelines). Η διατύπωση των γενικών αυτών κατευθυντηρίων γραμμών φαίνεται πως αποτελεί για τον Ευρωπαϊό νομοθέτη το απώτατο όριο παρέμβασης του ΚΜ στην αρμοδιότητα των εθνικών ρυθμιστικών αρχών.

Ήδη στα άρθρα 39 επ. της Οδηγίας, ο Ευρωπαίος νομοθέτης ενισχύει την ανεξαρτησία των εθνικών ρυθμιστικών αρχών σε σχέση με οποιαδήποτε άλλη οντότητα (δημόσια ή ιδιωτική) και τη δυνατότητά τους να λαμβάνουν αποφάσεις κατά τρόπο ανεξάρτητο και αυτόνομο, αμερόληπτο και διαφανή. Η ενίσχυση της ανεξαρτησίας των ρυθμιστικών αρχών τονίζεται και στο Προοίμιο της Οδηγίας (αρ. 29). Αναφορικά με την αρμοδιότητα καθορισμού ή έγκρισης τιμολογίων ή μεθοδολογιών υπολογισμού τους ορίζεται στο Προοίμιο της Οδηγίας ότι κατά την ενάσκησή της οι ρυθμιστικές αρχές θα πρέπει να φροντίζουν ώστε τα τιμολόγια να μην εισάγουν διακρίσεις και να αντικατοπτρίζουν το κόστος, παράλληλα δε θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους το μακροπρόθεσμο, οριακό και εξοικονομούμενο κόστος δικτύου από τα μέτρα διαχείρισης της ζήτησης.

Με το άρθρο 15 παρ. 4 του ν. 4001/2011, μεταφέρθηκε στην εσωτερική έννομη τάξη η αντίστοιχη ρύθμιση της παρ. 10 του άρθρου 41 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ, σχετικά με την αρμοδιότητα (διακριτική ευχέρεια) της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας να καθορίζει, σε περίπτωση καθυστέρησης στον καθορισμό των τιμολογίων διανομής ενέργειας, προσωρινά τιμολόγια ή μεθοδολογίες υπολογισμού των τιμολογίων αυτών και να αποφασίζει τα κατάλληλα αντισταθμιστικά μέτρα, εάν τα τελικά Τιμολόγια ή μεθοδολογίες αποκλίνουν από τα αντίστοιχα προσωρινά. Ειδικότερα, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 15 του ν.4001/2011 («Τιμολόγια Μη Ανταγωνιστικών Δραστηριοτήτων») «η ΡΑΕ αποφασίζει, έξι (6) μήνες πριν από την Έναρξη ισχύος τους, κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις των άρθρων 88 για το Φυσικό Αέριο και 140 για την ηλεκτρική ενέργεια, σύμφωνα με διαφανή κριτήρια, τη μεθοδολογία για τον υπολογισμό των Τιμολογίων Μη Ανταγωνιστικών Δραστηριοτήτων, κατά τρόπο, ώστε τα Τιμολόγια αυτά να μην εισάγουν διακρίσεις και να αντικατοπτρίζουν το κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών.

¹ Προσβάσιμο στην ιστοσελίδα: https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/2010_01_21_the_regulatory_authorities.pdf

Οι μεθοδολογίες και τα Τιμολόγια Μη Ανταγωνιστικών Δραστηριοτήτων δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα της ΡΑΕ και των αρμόδιων Διαχειριστών».

Περαιτέρω, η παρ. 4 του ως άνω άρθρου, προβλέπει ότι «σε περίπτωση καθυστέρησης στον καθορισμό των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής ενέργειας, η ΡΑΕ δύναται να καθορίζει, με απόφαση της, προσωρινά τιμολόγια ή μεθοδολογίες υπολογισμού των Τιμολογίων αυτών και να αποφασίζει τα κατάλληλα αντισταθμιστικά μέτρα, εάν τα τελικά Τιμολόγια ή μεθοδολογίες αποκλίνουν από τα αντίστοιχα προσωρινά».

Από την εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων συνάγεται ότι δύναμει της παρ. 10 του άρθρου 41 της Οδηγίας και την εθνική διάταξη του ά. 15 παρ. 4 ν. 4001/2011, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, σε περίπτωση καθυστέρησης στον καθορισμό των τιμολογίων μεταφοράς και διανομής ενέργειας, αποκλειστική αρμοδιότητα, και ειδικότερα διακριτική ευχέρεια, καθορισμού προσωρινών τιμολογίων ή μεθοδολογίων υπολογισμού των Τιμολογίων αυτών έχει η ΡΑΕ, με απόφασή της. Συναφώς, η ΡΑΕ δύναται να αποφασίζει τα κατάλληλα αντισταθμιστικά μέτρα, σε περίπτωση που τα τελικά Τιμολόγια ή μεθοδολογίες αποκλίνουν από τα αντίστοιχα προσωρινά. Η εν λόγω αρμοδιότητα, ως προς το αντικείμενό της, συνδέεται και προϋποθέτει εννοιολογικά τη διάσταση προσωρινών και τελικών τιμολογίων. Ως προς το χρονικό πεδίο εφαρμογής της, συμπροσδιορίζεται δε από τις χορηγηθείσες στην Ελλάδα παρεκκλίσεις από τις απαιτήσεις των Οδηγιών 2003/55/ΕΚ και 2009/72/ΕΚ σχετικά με τη διασφάλιση πρόσβασης τρίτων στα δίκτυα διανομής υπό συγκεκριμένους όρους που δεν εισάγουν διακρίσεις μεταξύ των Χρηστών και επί τη βάση ρυθμιζόμενων τιμολογίων.

Δ. Η θέση της Επιτροπής

Η θέση της Επιτροπής, εκφράζεται στην υπ' αρ. ΡΑΕ Ι - 246519/30.07.2018 επιστολή της. Η Επιτροπή συμφωνεί με τη θέση της ΡΑΕ ότι κρίσιμο για το αίτημα της ΕΒΙΚΕΝ περί λήψεως αντισταθμιστικών μέτρων από την Αρχή για την άρση της απόκλισης της νομοθετικά (δυνάμει του ν. 4336/2015) καθορισμένης τιμής των 4 ευρώ/MWh, αφενός, και των οριστικών τιμολογίων διανομής Φυσικού Αερίου που εγκρίθηκαν με τις αποφάσεις της υπ' αρ. 345, 346, 347 και 348/2016, αφετέρου, είναι ο προσδιορισμός της χρονικής αφετηρίας κατά την οποία ανέλαβε η ΡΑΕ τις αρμοδιότητες της παρ. 10 του άρθρου 41 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ. Ως προς το ζήτημα αυτό, η Επιτροπή συμφώνησε με τη ΡΑΕ ότι η ανωτέρω χρονική αφετηρία συναρτάται αναγκαία με το πέρας του καθεστώτος παρέκκλισης, μεταξύ άλλων και από το άρθρο 32 της Οδηγίας, που ίσχυε για την Ελλάδα κατ' εφαρμογήν της παραγράφου 8 του άρθρου 49 της ίδιας Οδηγίας. Σύμφωνα με την εν λόγω παρέκκλιση, η αφετηρία της οποίας τοποθετείται στο χρόνο έναρξης ισχύος του ν. 4001/2011 και καθ' όλη τη διάρκεια εφαρμογής της, η Ελλάδα δεν υποχρεούτο να μεριμνήσει για την εφαρμογή ενός συστήματος πρόσβασης τρίτων στα δίκτυα διανομής στις περιοχές της Αττικής, Θεσσαλονίκης και Θεσσαλίας, με βάση δημοσιευμένα τιμολόγια, ούτε να

διασφαλίσει ότι η εθνική ρυθμιστική αρχή εγκρίνει τα εν λόγω τιμολόγια ή τη μεθοδολογία για τον καθορισμό τους πριν αυτά τεθούν σε ισχύ.

Αναφορικά με τη λοιπή Ελλάδα, η Επιτροπή εκτιμά ότι η χορηγηθείσα, δυνάμει της υπ' αριθ. 4773/11.09.2008 απόφασης, παρέκκλιση ουδέποτε ετέθη σε ισχύ, καθώς δεν συνέτρεξαν οι όροι που έθεσε η Επιτροπή για την εν λόγω παρέκκλιση, ιδίως η ίδρυση των νέων ΕΠΑ σε Στερεά Ελλάδα και Εύβοια, Κεντρική Μακεδονία, Ανατολική Μακεδονία και Θράκη.

Στο ίδιο πλαίσιο, η Επιτροπή αναγνωρίζει επίσης ότι ο ν. 4336/2015 προέβλεψε μια μεταβατική περίοδο για τη μετάβαση της αγοράς Φυσικού Αερίου σε καθεστώς διαχωρισμού (unbundling). Ωστόσο, θεωρεί ότι με τη θέση σε ισχύ του εν λόγω νόμου, ήτοι από 19.08.2015, η Ελλάδα εξήλθε του καθεστώτος παρέκκλισης, με αποτέλεσμα να εφαρμόζονται πλήρως οι σχετικές διατάξεις της Οδηγίας, μεταξύ των οποίων και αυτή του άρθρου 32. Έτσι, κατά την Επιτροπή, από τούδε και στο εξής δηλαδή από τη θέση σε ισχύ του νόμου 4336/2015, η Αρχή εδύνατο να ασκήσει το πλήρες φάσμα των αρμοδιοτήτων της που προβλέπονται στην παρ. 10 του άρθρου 41 της Οδηγίας, όπως η εν λόγω διάταξη είχε μεταφερθεί στην ημεδαπή έννομη τάξη με την παρ. 4 του άρθρου 15 του ν. 4001/2011. Συμπερασματικά, η Επιτροπή καταλήγει ότι η μεταβατική τιμή που ετέθη νομοθετικά θα εδύνατο και θα έπρεπε να ληφθεί υπόψη από την Αρχή κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της δύναμει του άρθρου 41 της Οδηγίας και δη κατά τον καθορισμό των οριστικών τιμολογίων διανομής, είτε κατά την πρώτη φορά που προέβη στον εν λόγω καθορισμό, δύναμει των αναφερθεισών αποφάσεων, είτε σε μελλοντική αναθεώρησή τους.

Η αναφορά της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην ανωτέρω επιστολή της κατά την οποία «οποιοδήποτε μεταβατικό τιμολόγιο έχει τεθεί από το νόμο ή άλλως πριν η ΡΑΕ θέσει τα τελικά τιμολόγια διανομής θα μπορούσε και θα έπρεπε να ληφθεί υπόψη από την Αρχή κατά την αξιολόγησή της, όταν ασκήσει τις αρμοδιότητές της υπό το Άρθρο 41 της Οδηγίας κατά την πρώτη ή οποιαδήποτε αναθεώρηση των τελικών τιμολογίων στο μέλλον», δεν θα εδύνατο να ερμηνευθεί ως αφορώσα είτε σε τιμολόγια που εφαρμόστηκαν πριν από τη θέση σε ισχύ των διατάξεων που θεμελιώνουν την αρμοδιότητα της ΡΑΕ για λήψη αντισταθμιστικών μέτρων, είτε σε τέλη πρόσβασης που δεν είχαν τον χαρακτήρα προσωρινού ή μεταβατικού τιμολογίου κατά την έννοια του άρθρου 41 της Οδηγίας.

Ε. Υπαγωγή

Επειδή, η προσωρινή τιμή για τη βασική δραστηριότητα διανομής Φυσικού Αερίου, στην οποία αναφέρεται η από 9.11.2016 επιστολή της ΕΒΙΚΕΝ, προσδιορίστηκε από τον εθνικό νομοθέτη δύναμει του άρθρου 8 του ν. 4336/2015 κατ' αποκλεισμό της αρμόδιας σύμφωνα με το ν. 4001/2011 (ά. 15 παρ. 4) και την Οδηγία (υπερνομοθετικής ισχύος διάταξη του ά. 41 παρ. 10) Αρχής.

Επειδή, αναφορικά με τη δυνατότητα λήψεως κατάλληλων αντισταθμιστικών μέτρων από την ΡΑΕ, παρά το

γεγονός ότι η προσωρινή τιμή δεν καθορίστηκε από την ίδια την Αρχή, η αρχή της νομιμότητας σε συνδυασμό με τις γενικές αρχές του δημοσίου συμφέροντος και της χρηστής διοίκησης συνηγορούν υπέρ της άσκησης της εν λόγω ευχέρειας από την Αρχή. Συγκεκριμένα, η λήψη αντισταθμιστικών μέτρων για την άρση μειονεξιών και διακρίσεων σε βάρος ορισμένων κατηγοριών χρηστών του δικτύου, υπό τη θεμελιώδη προϋπόθεση ότι διαπιστώνονται τεκμηριωμένα τέτοιες μειονεξίες και διακρίσεις, που προκλήθηκαν από αντιβαίνοντα διάταξη υπερνομοθετικής ισχύος (άρθρο 41 παρ. 10 της Οδηγίας, όπως μεταφέρθηκε στο εθνικό δίκαιο με το άρθρο 15 παρ. 4 του ν. 4001/2011) καθορισμό προσωρινής τιμής κατ' αποκλεισμό της ΡΑΕ από το νομοθέτη, θεραπεύει κατά κανόνα το δημόσιο συμφέρον. Η λήψη αντισταθμιστικών μέτρων υπό την ανωτέρω προϋπόθεση συνιστά επιπλέον κατ' αρχήν χρηστή διοίκηση, καθώς σύμφωνα με την εν λόγω αρχή (της χρηστής διοίκησης), η ΡΑΕ οφείλει να ασκεί τις αρμοδιότητές της σύμφωνα με το περί δικαίου αίσθημα, ώστε κατά την εφαρμογή των κρίσιμων διατάξεων να αποφεύγονται ανεπιεικείς και απλώς δογματικές ερμηνευτικές εκδοχές και επιδιώκεται η προσαρμογή των κανόνων δικαίου προς τις επικρατούσες κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες και απαιτήσεις.

Επειδή, ως προς το περιεχόμενο των αντισταθμιστικών μέτρων, αυτά δεν έχουν χαρακτήρα αποζημιωτικό - συμψηφιστικό. Το λογιστικό μέγεθος που προκύπτει από την σύγκριση προσωρινής - τελικής τιμής δεν εκφράζει αναγκαία την μειονεξία που προκλήθηκε από την εφαρμογή τιμής που διαμορφώθηκε βάσει κριτηρίων διάφορων των αναφερόμενων στα άρθρα 15 και 88 του ν. 4001/2011 ή τη διακριτική τιμολόγηση ορισμένων κατηγοριών χρηστών του δικτύου διανομής. Προς αποφυγήν προσπορισμού αδικαιολόγητου πλουτισμού των χρηστών συνιστάται ο συγκεκριμένος υπολογισμός από τη ΡΑΕ, βάσει των κρίσιμων στόχων και κριτηρίων και των στοιχείων της τότε αγοράς Φυσικού Αερίου, της εφαρμοστέας για τη δραστηριότητα διανομής Φυσικού Αερίου τιμής για το διάστημα που εφαρμόζετο η προσωρινή τιμή των 4 ευρώ ανά MWh. Κατά την συγκεκριμενοποίησή τους από την ΡΑΕ, τα μέτρα θα πρέπει να πληρούν τα κριτήρια της καταλληλότητας, της προσφορότητας και της αναλογικότητας σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό, ο οποίος σύμφωνα με την Οδηγία είναι αντισταθμιστικός και όχι αμιγώς αποζημιωτικός, λαμβάνοντας υπόψη ότι θα πρέπει τα εν λόγω μέτρα να αποκαθιστούν τυχόν διακρίσεις ή μειονεξίες που τεκμηριωμένα προκλήθηκαν λόγω μη αντικατοπτρισμού του κόστους ή μη λήψεως υπόψη από τον προσωρινό μηχανισμό τιμολόγησης του μακροπρόθεσμου, οριακού και εξοικονομούμενου κόστους δικτύου από τα μέτρα διαχείρισης της ζήτησης.

(α) Η αιτιολογική βάση για τον καθορισμό προσωρινής τιμής

Επειδή, ο σκοπός διατάξεων ν. 4336/2015 με την οποία καθορίστηκε και η προσωρινή τιμή για την παροχή Βασικών Δραστηριοτήτων προς τους Χρήστες από

τη ΔΕΠΑ ΑΕ και τις ΕΠΑ Αττικής, Θεσσαλίας και Θεσσαλονίκης ήταν η προσαρμογή της λιανικής αγοράς σε καθεστώς διαχωρισμού και μεταβατική ρύθμιση. Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση του ν. 4336/2015, με τις διατάξεις αυτού επιχειρείται η εναρμόνιση με το μοντέλο αγοράς που οικοδομείται στην ΕΕ με το Τρίτο Ενεργειακό Πακέτο στον Ηλεκτρισμό και το Φυσικό Αέριο. Ειδικότερα, δρομολογείται η προσαρμογή της λιανικής αγοράς αερίου με τα ισχύοντα στα άλλα Κράτη Μέλη. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται ο διαχωρισμός των επιχειρήσεων διανομής αερίου που λειτουργούσαν έως τότε με απόκλιση από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας των δικτύων, λόγω εγκεκριμένων από την Κομισιόν παρεκκλίσεων που θεσμοθετήθηκαν κατά την αρχική συγκρότησή τους. Προβλέπεται συναφώς η έκδοση από την ΡΑΕ Κανονισμού Τιμολόγησης με τον οποίο ρυθμίζεται η μεθοδολογία καθορισμού τιμολογίων για την δραστηριότητα διανομής αερίου, σύμφωνα με την διαδικασία του άρθρου 88 ν. 4001/2011 (εισήγηση Διαχειριστών Δικτύων Διανομής και δημόσια διαβούλευση), και η έγκριση - ομοίως από την ΡΑΕ - των τιμολογίων που καταρτίζει ο Διαχειριστής Δικτύου Διανομής σύμφωνα με τον Κανονισμό Τιμολόγησης και βάσει των οποίων εισπράττει αντάλλαγμα για την δραστηριότητα διανομής. Η πρόβλεψη των ανωτέρω μέτρων, ήτοι η έκδοση Κανονισμού Τιμολόγησης και η έγκριση των τιμολογίων για τη δραστηριότητα διανομής, ως δραστηριότητα διακριτή της προμήθειας στο πλαίσιο του διαχωρισμού, ήταν αναγκαία προϋπόθεση για την επίτευξη του στόχου προσαρμογής της λιανικής αγοράς αερίου στις επιταγές της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, ιδίως την Οδηγία 2009/73/ΕΚ, δεδομένου ότι το πρώτον με το ν. 4336/2017 προβλέφθηκε η υποχρέωση διαχωρισμού των ανωτέρω δραστηριοτήτων και έως τότε ο Κανονισμός Τιμολόγησης και τα αντίστοιχα τιμολόγια αφορούσαν στην προμήθεια και διανομή αερίου κατά τρόπο ενιαίο, ως μη διαχωρισμένες (bundled) δραστηριότητες, στο πλαίσιο αποκλίσεως που είχε χορηγηθεί από την Επιτροπή για μη διαχωρισμένη λειτουργία των ΕΠΑ.

Για το διάστημα που επρόκειτο να μεσολαβήσει μεταξύ της νομοθέτησης των ως άνω αναγκαιών για τη λειτουργία της αγοράς αερίου σε καθεστώς, πλέον, διαχωρισμού μέτρων και της υλοποίησης των εν λόγω μέτρων, κατέστη αναγκαία η μεταβατική ρύθμιση της αγοράς που θα επέτρεπε τη λειτουργία της κατά το εν λόγω διάστημα. Μεταξύ των μεταβατικών αυτών ρυθμίσεων περιελήφθη ο νομοθετικός ορισμός τιμής για τη δραστηριότητα διανομής. Η θέση σε ισχύ Κανονισμού Τιμολόγησης για τη δραστηριότητα διανομής, στον οποίο θα έχει αποτυπωθεί η μεθοδολογία για τον υπολογισμό των τιμολογίων, αποτελεί βασική προϋπόθεση τόσο για τον καθορισμό των προσωρινών όσο και για την έγκριση οριστικών τιμολογίων από τη ΡΑΕ. Η θέση σε ισχύ Κανονισμού Τιμολόγησης για τη δραστηριότητα διανομής, στον οποίο θα έχει αποτυπωθεί η μεθοδολογία για τον υπολογισμό των τιμολογίων, αποτελεί βασική προϋπόθεση τόσο για τον καθορισμό των προσωρινών όσο και για την έγκριση οριστικών τιμολογίων από τη

ΠΑΕ. Όπως συνάγεται και από τη διάρθρωση των διατάξεων του άρθρου 15 παρ. 1 και 4 του ν. 4001/2011, στην παρ. 1 του εν λόγω άρθρου τίθεται ως αφετηρία η απόφαση της ΠΑΕ για τη μεθοδολογία υπολογισμού των τιμολογίων, η οποία εντάσσεται στον Κανονισμό Τιμολόγησης. Υπό την προϋπόθεση ότι έχει τεθεί σε ισχύ ο εν λόγω Κανονισμός, και εφόσον διαπιστώνεται καθυστέρηση στον καθορισμό των τιμολογίων βάσει του ισχύοντος αυτού Κανονισμού, τότε η ΠΑΕ δύναται με απόφασή της να καθορίσει προσωρινά τιμολόγια.

Ο εύλογος ή μη χαρακτήρας του διαστήματος εφαρμογής της μεταβατικής τιμής συνέχεται με το κατά πόσον η εν λόγω νομοθετική διάταξη προβλέπει μεταβατικό στάδιο συμβατό με τις διατάξεις της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ ή συνιστά κακή ενσωμάτωσή της. Όπως αναφέρεται ανωτέρω, η τιμή αυτή προβλέφθηκε ως περιορισμένης χρονικής ισχύος, εωσότου καταστεί εφικτή η ολοκλήρωση των διαδικασιών θέσεως σε ισχύ Κανονισμού Τιμολόγησης και εγκρίσεως τιμολογίων βάσει του εν λόγω Κανονισμού. Σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που ετέθη από το ν. 4336/2015, η εν λόγω τιμή προοριζόταν να ισχύσει έως 10 μήνες από τη θέση σε ισχύ του νόμου (6 μήνες για την έκδοση Κανονισμού Τιμολόγησης και 4 μήνες για την έγκριση των τελικών τιμολογίων), ήτοι έως τις 14.06.2016. Λαμβάνοντας υπόψη την έκταση της επιχειρούμενης μεταρρύθμισης στην αγορά λιανικής φυσικού αερίου δεν προκύπτει ότι το προβλεπόμενο στο νόμο διάστημα εφαρμογής θα μπορούσε να κριθεί δυσανάλογο και μη εύλογο και ως εκ τούτου αντίθετο στην Οδηγία 2009/73/ΕΚ.

Αναφορικά με την πραγματική (και όχι απλώς προβλεπόμενη) διάρκεια εφαρμογής σημειώνεται ότι συνολικά ισχύσε για 15 περίπου μήνες, έως τις 30.11.2016, δεδομένου ότι από 01.12.2016 ετέθησαν σε ισχύ τα τιμολόγια που ενέκρινε η ΠΑΕ δυνάμει των υπ' αριθ. 345, 346, 347 και 348/2016 Αποφάσεών της. Σχετικά με την τήρηση των προβλεπόμενων στο νόμο προθεσμιών από τη ΠΑΕ επισημαίνεται ότι εφόσον αφορούν στην έκδοση κανονιστικών πράξεων (Αποφάσεις ΠΑΕ για Κανονισμό Τιμολόγησης και Έγκριση Τιμολογίων), δεν είναι αποκλειστικές. Κατά γενική αρχή του διοικητικού δικαίου (ΣτΕ 3995/3014, ΣτΕ 1932/2013, 3973/2009 Ολομέλεια, βλ. και ΣτΕ 1535/1952 Ολομέλεια), η οποία αποτυπώνεται ήδη στο άρθρο 10 παρ. 5 Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, η προθεσμία προς άσκηση της κανονιστικής αρμοδιότητας της Διοικήσεως είναι, κατ' αρχήν, ενδεικτική, εφόσον δεν προκύπτει σαφώς το αντίθετο από την εξουσιοδοτική διάταξη. Εν προκειμένω, δεν προβλέπονται στο νόμο ως αποκλειστικές ούτε προκύπτει ότι η βούληση του νομοθέτη ήταν να έχουν τέτοιο χαρακτήρα οι προθεσμίες αυτές. Επομένως, οι ως άνω προθεσμίες που προβλέπει η προαναφερθείσα νομοθετική εξουσιοδότηση για την έκδοση του Κανονισμού Τιμολόγησης και την έγκριση των τελικών τιμολογίων έχουν ενδεικτικό χαρακτήρα, με την έννοια της έντονης υποδείξεως προς τη Διοίκηση να περατώσει το ταχύτερο την σχετική διαδικασία. Λαμβάνοντας δε υπόψη τις

ενέργειες που απαιτήθηκαν για την έκδοση των εν λόγω πράξεων και τον επιπρόσθετο (σε σχέση με τον εκ του νόμου προβλεφθέντα) χρόνο των 5 μηνών που απαιτήθηκε για την υλοποίησή τους, δυσχερώς θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι ήρθη ο εύλογος χαρακτήρας του διαστήματος προσαρμογής της ελληνικής αγοράς στο καθεστώς διαχωρισμού κατά τη διάρκεια του οποίου ισχύσε η εν λόγω μεταβατική τιμή.

Κατά τα ανωτέρω, ούτε η πρόβλεψη μεταβατικής τιμής από το ν. 4336/2015 ούτε η εφαρμογή των μεταβατικών διατάξεων του ως άνω νόμου από τη ΠΑΕ παραβιάζει τις διατάξεις των παρ. 1 και 10 του άρθρου 41 ν. 4001/2011 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ.

(β) Ως προς τη χρονική αφετηρία της αρμοδιότητας της Αρχής για τη λήψη αντισταθμιστικών μέτρων

Επειδή, όπως αναφέρεται ανωτέρω, η αρμοδιότητα της ΠΑΕ να λαμβάνει αντισταθμιστικά μέτρα κατά την έννοια που αυτή αποδίδεται βάσει της παρ. 4 του άρθρου 15 του ν. 4001/2011, με την οποία ενσωματώθηκε στην ημεδαπή έννομη τάξη η διάταξη της παρ. 10 του άρθρου 41 της Οδηγίας 2003/73/ΕΚ, ως προς το αντικείμενό της, συνδέεται και προϋποθέτει εννοιολογικά την διάσταση προσωρινών και τελικών τιμολογίων. Ως προς το χρονικό πεδίο εφαρμογής της, συμπροσδιορίζεται δε από τις χορηγηθείσες στην Ελλάδα παρεκκλίσεις από τις απαιτήσεις των Οδηγιών 2003/55/ΕΚ και 2009/73/ΕΚ σχετικά με τη διασφάλιση πρόσβασης τρίτων στα δίκτυα διανομής υπό συγκεκριμένους όρους που δεν εισάγουν διακρίσεις μεταξύ των Χρηστών και επί τη βάσει ρυθμιζόμενων τιμολογίων.

Επειδή, προσωρινή τιμή για τη βασική δραστηριότητα διανομής Φυσικού Αερίου, στην οποία αναφέρεται η από 9.11.2016 επιστολή της ΕΒΙΚΕΝ, προσδιορίστηκε από τον εθνικό νομοθέτη δυνάμει του άρθρου 8 του ν. 4336/2015 κατ' αποκλεισμό της αρμόδιας σύμφωνα με το ν. 4001/2011 (ά. 15 παρ. 4) και την Οδηγία (υπερνομοθετικής ισχύος διάταξη του ά. 41 παρ. 10) Αρχής. Συνεπώς, χρονικό σημείο εκκίνησης της αρμοδιότητας για τη εν λόγω δραστηριότητα είναι η ως άνω ημερομηνία.

Επειδή, η ως άνω αρμοδιότητα συνδέθηκε με τη χρονική ισχύ συγκεκριμένων παρεκκλίσεων για την Ελλάδα από ορισμένες διατάξεις της Οδηγίας που αφορούν την πρόσβαση τρίτων στα δίκτυα διανομής και την τιμολόγηση της εν λόγω υπηρεσίας βάσει ρυθμιζόμενων και δημοσιευμένων τιμολογίων που εγκρίνονται από τον Ρυθμιστή. Επιχειρήθηκε συναφώς ο προσδιορισμός της χρονικής ισχύος των ανωτέρω παρεκκλίσεων.

Η ΕΔΑ Θεσσαλονίκης - Θεσσαλίας επικαλείται με την υπ' αρ. ΠΑΕ Ι - 254910/ 18.02.2019 επιστολή της ότι, ανεξαρτήτως της χορηγηθείσας παρέκκλισης από τις διατάξεις της Οδηγίας 2003/55/ΕΚ σχετικά με την πρόσβαση τρίτων στα δίκτυα διανομής βάσει ρυθμιζόμενων τιμολογίων που εγκρίνονται, είτε τα ίδια είτε οι μέθοδοι βάσει των οποίων υπολογίζονται τα εν λόγω τιμολόγια, από την εθνική ρυθμιστική αρχή, υφίστατο πρόσβαση τρίτων στα δίκτυα διανομής Θεσσαλονίκης και Θεσσα-

λίας και πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 4336/2015, ήδη δυνάμει της παρ. 3 του ά. 25 του ν. 3428/2005 (η οποία αναφέρεται, κατά τα ανωτέρω, στην πρόσβαση

Προμηθευτών στα δίκτυα που διαχειρίζονταν οι ΕΠΑ, εφόσον η πρόσβαση απαιτούνταν για την τροφοδότηση Πελατών που καθίσταντο Επιλέγοντες). Για την ως άνω πρόσβαση των Προμηθευτών, σύμφωνα με τη διάταξη του τελευταίου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 31 του ν. 3428/2005, ίσχυαν και εισπράττονταν τέλη πρόσβασης, τα οποία καθορίζονταν σύμφωνα με τις συμβάσεις προμήθειας Φυσικού Αερίου που είχαν συναφθεί μεταξύ της ΔΕΠΑ και των ΕΠΑ πριν από την 15.03.2002. Η ΕΔΑ Θεσσαλονίκης - Θεσσαλίας προσθέτει ότι η τότε εφαρμοζόμενη τελική τιμή ήταν της τάξης των 0,8 - 0,9 ευρώ/MWh, σημαντικά χαμηλότερη από την τιμή των 4 ευρώ/MWh που όρισε ο ν. 4336/2015 αλλά και από τη μέση τιμή που προέκυψε για την κατηγορία των Βιομηχανικών Καταναλωτών βάσει των Αποφάσεων ΡΑΕ υπ' αρ. 346/2016 και 347/2016.

Ωστόσο, υπό το πρίσμα της αρχής της νομιμότητας, αλλά και σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η ΡΑΕ δεν δύναται να λάβει υπόψη τα δεδομένα της ως άνω περιόδου (ήτοι από το 2006 ήδη) που αφορούν σε χρονικό σημείο προγενέστερο της χρονικής αφετηρίας αρμοδιότητας της Αρχής για λήψη αντισταθμιστικών μέτρων. Η λήψη υπόψη στοιχείων που αναφέρονται σε χρόνο κατά τον οποίο η ΡΑΕ δεν είχε αρμοδιότητα να λάβει αντισταθμιστικά μέτρα θα ισοδυναμούσε κατ'αποτέλεσμα με ανεπίτρεπτη επέκταση του χρόνου αναφοράς, άλλως ειπείν του χρόνου εφαρμογής, των αντισταθμιστικών μέτρων πέραν των ορίων της αρμοδιότητας της Αρχής.

Σύμφωνα με την προσέγγιση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως αποτυπώνεται στην υπ' αρ. ΡΑΕ Ι - 246519/30.07.2018 επιστολή της, «το χρονικό σημείο κατά το οποίο η Ελλάδα επέλεξε να εφαρμόσει την Πρόσβαση Τρίτων βάσει ρυθμιζόμενων τιμολογίων ήταν όταν ετέθη σε ισχύ ο ν. 4336/2015 [...]». Κατά το χρονικό αυτό σημείο η παρέκκλιση που είχε χορηγηθεί δυνάμει της Οδηγίας έπαυσε να ισχύει στις συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές». Η αρμοδιότητα της ΡΑΕ να λαμβάνει αντισταθμιστικά μέτρα προβλέφθηκε για πρώτη φορά στην παρ. 4 του άρθρου 15 του ν. 4001/2011, η οποία ενσωμάτωσε στην ημεδαπή έννομη τάξη την διάταξη της παρ. 10 του άρθρου 41 της Οδηγίας. Η εν λόγω αρμοδιότητα, ως προς το αντικείμενό της, συνδέεται και προϋποθέτει εννοιολογικά την διάσταση προσωρινών και τελικών τιμολογίων. Ως προς το χρονικό πεδίο εφαρμογής της, συμπροσδιορίζεται δε από τις χορηγηθείσες στην Ελλάδα παρεκκλίσεις από τις απαιτήσεις των Οδηγιών 2003/55/EK και 2009/72/EK σχετικά με τη διασφάλιση πρόσβασης τρίτων στα δίκτυα διανομής υπό συγκεκριμένους όρους που δεν εισάγουν διακρίσεις μεταξύ των Χρηστών και επί τη βάσει ρυθμιζόμενων τιμολογίων.

Πριν από την έναρξη ισχύος του ν. 4001/2011 ελλείψει διάταξης προβλέπουσας την εν λόγω αρμοδιότητα, η ΡΑΕ, κατ'εφαρμογή της αρχής της νομιμότητας, δεν

νομιμοποιείτο να θέτει προσωρινά τιμολόγια διανομής Φυσικού Αερίου, πολλώ δε μάλλον να λαμβάνει αντισταθμιστικά μέτρα. Σύμφωνα με το άρθρο 31 του ν. 3428/2005, τα τιμολόγια πρόσβασης σε δίκτυο διανομής, για τους σκοπούς της παρ. 3 του άρθρου 25 του ίδιου νόμου, ήτοι για την πρόσβαση Προμηθευτών στα δίκτυα που διαχειρίζονταν οι ΕΠΑ, ρυθμίζονταν με τον Κανονισμό Τιμολόγησης που καταρτιζόταν σύμφωνα με τη διαδικασία που προέβλεπε η παρ. 1 του εν λόγω άρθρου, χωρίς να τροποποιούνται οι σχετικές με την τιμολόγηση διατάξεις των αδειών διανομής Φυσικού Αερίου που είχαν χορηγηθεί έως την έναρξη ισχύος του νόμου («συζευγμένα τιμολόγια»). Μέχρι την κατά τα ανωτέρω θέσπιση του Κανονισμού Τιμολόγησης για την πρόσβαση των Προμηθευτών που τροφοδοτούσαν Επιλέγοντες Πελάτες στα δίκτυα διανομής Φυσικού Αερίου εξακολουθούσαν να ισχύουν και να εισπράττονται τέλη πρόσβασης τα οποία καθορίζονταν σύμφωνα με τις συμβάσεις προμήθειας Φυσικού Αερίου που είχαν συναφθεί μεταξύ ΔΕΠΑ και των τότε ΕΠΑ πριν από την 15.03.2002.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, η Αρχή δύναται να λάβει υπόψη στοιχεία αφενός που αναφέρονται στο χρονικό πεδίο αρμοδιότητάς της για λήψη αντισταθμιστικών μέτρων και αφετέρου, εντός του εν λόγω πεδίου, αποκλειστικά για τη χρονική περίοδο που ίσχυαν προσωρινά τιμολόγια διανομής, τα οποία απέκλιναν από τα τελικώς ορισθέντα, ήτοι για τη χρονική περίοδο από τη θέση σε ισχύ του ν. 4336/2015 έως την εφαρμογή των τιμολογίων διανομής που ενέκρινε η ΡΑΕ με τις υπ' αρ. 345, 346 και 347/2016 αποφάσεις της. Κατ'εφαρμογήν της αρχής της νομιμότητας, η ΡΑΕ δεν δύναται να λάβει υπόψη στοιχεία, όπως επικαλείται η ΕΔΑ Θεσσαλονίκης - Θεσσαλίας στην υπ' αρ. ΡΑΕ Ι - 254910/18.02.2019 επιστολή της, που ανατρέχουν σε χρόνο προγενέστερο της θέσεως σε ισχύ των διατάξεων που θεμελιώνουν την αρμοδιότητα της Αρχής για λήψη αντισταθμιστικών μέτρων, λαμβανομένων υπόψη των χορηγηθεισών στην Ελλάδα παρεκκλίσεων.

Το ανωτέρω χρονικό διάστημα ισχύει για τις περιοχές της Θεσσαλονίκης, Θεσσαλίας και Αττικής και της λοιπής Ελλάδας. Ειδικότερα για τις περιοχές της Λοιπής Ελλάδας επισημαίνεται ότι η πρόσβαση τρίτων στο δίκτυο της ΔΕΠΑ, και εν συνεχεία της ΔΕΔΑ, θα έπρεπε να λαμβάνει χώρα υπό τους όρους και τους περιορισμούς του άρθρου 18 της Οδηγίας 2003/55/EK και του άρθρου 32 της Οδηγίας 2009/73/EK, καθώς η ως άνω χορηγηθείσα δυνάμει της από 11.09.2018 απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής παρέκκλιση δεν εφαρμόσθηκε. Η πρόσβαση τρίτων, ωστόσο, στο ως άνω δίκτυο ελάμβανε χώρα, έως και την έναρξη ισχύος του ν. 4336/2015, υπό τους όρους του άρθρου 88 του ν. 4001/2011. Σύμφωνα με το άρθρο αυτό («Τιμολόγηση Βασικών Δραστηριοτήτων»), όπως αρχικώς ίσχυε, «με τον Κανονισμό Τιμολόγησης, ο οποίος εκδίδεται από τη ΡΑΕ, και με την επιφύλαξη της παραγράφου 4, μετά από εισήγηση του κατά περίπτωση αρμόδιου Διαχειριστή Συστήματος Φυσικού Αερίου ή

Δικτύου Διανομής και δημόσια Διαβούλευση, ρυθμίζεται η μεθοδολογία καθορισμού τιμολογίων για τη χρέωση κάθε Βασικής Δραστηριότητας.[...]. Με την παρ. 4 του ίδιου άρθρου οριζόταν ότι «τα τιμολόγια πρόσβασης σε Δίκτυο Διανομής, για το σκοπό που αναφέρεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 83, καταρτίζονται από την εκάστοτε ΕΠΑ, μετά την έγκριση από τη ΡΑΕ των κανόνων κατανομής της διάταξης της παραγράφου 4 του άρθρου 89, εγκρίνονται με απόφαση της ΡΑΕ και ισχύουν από τη δημοσίευση της απόφασης αυτής στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, χωρίς να τροποποιούνται οι σχετικές με την τιμολόγηση διατάξεις που περιλαμβάνονται στις Άδειες Διανομής Φυσικού Αερίου, οι οποίες έχουν χορηγηθεί μέχρι την έναρξη της ισχύος του ν. 3428/2005. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται και η διαδικασία αναπροσαρμογής ή τροποποίησης των τιμολογίων αυτών. Μέχρι τη θέσπιση των ανωτέρω τιμολογίων εξακολουθούν να ισχύουν και να εισπράττονται τα τέλη πρόσβασης στα Δίκτυα Διανομής που καθορίζονται σύμφωνα με τις Συμβάσεις προμήθειας Φυσικού Αερίου που έχουν συναφθεί μεταξύ της ΔΕΠΑ ΑΕ και των ΕΠΑ πριν από τις 15.3.2002». Η διάταξη του τελευταίου εδαφίου είναι ως προς τη φύση της μεταβατική, καθότι προβλέπει σχετικά με την πρόσβαση στα δίκτυα διανομής για το χρονικό διάστημα έως τη θέσπιση των τιμολογίων διανομής από τη ΡΑΕ. Δεν εισάγει, εντούτοις, προσωρινό, δημοσιευμένο τιμολόγιο, όπως προέβλεπε αντίστοιχα ο ν. 4336/2015. Ο νομοθέτης παραπέμπει σε συμβατικώς συμφωνηθέντα (μεταξύ ΔΕΠΑ και ΕΠΑ) τέλη πρόσβασης, τα οποία αποτελούσαν προϊόν διαπραγμάτευσης μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών. Η παραπομπή της εν λόγω διατάξεως στα συμβατικώς συμφωνηθέντα τέλη πρόσβασης, δυνάμει να αναπροσαρμοστούν με τη συμφωνία των συμβαλλομένων μερών, δεν εισάγει προσωρινό, ρυθμιζόμενο, δημοσιευμένο τιμολόγιο κατά την έννοια του άρθρου 41(10) της Οδηγίας, καθώς, ως τιμή χρέωσης, δεν επεβλήθησαν ούτε από τον Ρυθμιστή, αλλά ούτε και από τον νομοθέτη (διά νόμου όπως με το ν. 4336/2015), με αποτέλεσμα να εγείρεται ζήτημα νομιμότητας τυχόν παρέμβασης της ΡΑΕ δια της λήψεως αντισταθμιστικών μέτρων κατά την εν λόγω χρονική περίοδο. Άλλωστε, η ελεύθερη διαμόρφωση της πράγματι σχετικά χαμηλότερης (της τάξης των 0,8-0,9 €/MWh), σε σχέση με τις χρεώσεις που αποφάσισε η Αρχή για τα δίκτυα διανομής και εφαρμόστηκαν από 1.12.2016 (της τάξης των 1,4 - 2,8 €/MWh- Μέση Χρέωση Χρήσης Βιομηχανικών Καταναλωτών ανάλογα το δίκτυο διανομής στο οποίο είναι συνδεδεμένοι), αλλά κατά πολύ μικρότερης εκείνης που θεσπίστηκε με το ν. 4336/2015 (4 €/MWh), ρυθμιζόμενης χρέωσης βάσει της σύμβασης της ΔΕΠΑ με τις ΕΠΑ, οδήγησε στην πλήρη ανάκτηση του κόστους διανομής για τις ενοποιημένες εταιρείες διαχείρισης-προμήθειας, και στην επίτευξη του επιδιωκόμενου κέρδους τους για την περίοδο αυτή.

Συνεπώς, καίτοι διαφαίνεται πως η χρονική αφετηρία της αρμοδιότητας της Αρχής για θέση προσωρινών τιμολογίων και λήψη αντισταθμιστικών μέτρων ως προς

τις περιοχές της λοιπής Ελλάδας εκκινεί από την έναρξη ισχύος του ν. 4001/2011 (άρθρο 15 παρ. 4), λόγω μη εφαρμογής της χορηγηθείσας από την Επιτροπή δυνάμει της από 11.09.2008 απόφασης παρέκκλισης, παρατηρείται ότι ελλείπει το στοιχείο των προσωρινών τιμολογίων κατά την ανωτέρω έννοια της Οδηγίας, το οποίο αποτελεί αντικειμενική προϋπόθεση για τη λήψη αντισταθμιστικών μέτρων.

(γ) Ως προς την εφαρμογή αντισταθμιστικών μέτρων

Επειδή, η ΡΑΕ έχει κατ' εφαρμογήν της παρ. 4 του άρθρου 15 του ν. 4001/2011, το οποίο μεταφέρει στο εθνικό δίκαιο την αντίστοιχη ρύθμιση της παρ. 10 του άρθρου 41 της Οδηγίας 2009/73/ΕΚ, αποκλειστική αρμοδιότητα (διακριτική ευχέρεια) να καθορίζει, σε περίπτωση καθυστέρησης στον καθορισμό των τιμολογίων διανομής ενέργειας, προσωρινά τιμολόγια ή μεθοδολογίες υπολογισμού των τιμολογίων αυτών και να αποφασίζει τα κατάλληλα αντισταθμιστικά μέτρα, εάν τα τελικά Τιμολόγια ή μεθοδολογίες αποκλίνουν από τα αντίστοιχα προσωρινά. Η αρμοδιότητα της ΡΑΕ δεν προβλέπεται στην συγκεκριμένη περίπτωση ως δέσμια, αλλά πρόκειται για διακριτική ευχέρεια της Αρχής, η μη ενάσκηση της εν λόγω ευχέρειας ελέγχεται ως προς τα όριά της δικαστικά υπό το πρίσμα της αρχής της νομιμότητας και των γενικών αρχών του διοικητικού δικαίου. Το ίδιο ισχύει και ως προς την ευχέρεια λήψεως από τη ΡΑΕ κατάλληλων αντισταθμιστικών μέτρων, στην περίπτωση που τα τελικά Τιμολόγια ή μεθοδολογίες αποκλίνουν από τα αντίστοιχα προσωρινά. Οι γενικές αρχές που διέπουν την δράση της διοίκησης και συγκεκριμένα η αρχή της νομιμότητας, η αρχή εξυπηρέτησης του δημόσιου συμφέροντος και η αρχή της χρηστής διοίκησης συνηγούνται υπέρ της λήψεως αντισταθμιστικών μέτρων από τη ΡΑΕ, υπό την προϋπόθεση ότι διαπιστώνεται τεκμηριωμένα η πρόκληση μειονεξιών και διακρίσεων σε ορισμένες κατηγορίες χρηστών του δικτύου εξαιτίας της εφαρμογής της προσωρινής τιμής, παρά το γεγονός ότι η εν λόγω προσωρινή τιμή εν προκειμένω καθορίστηκε από το νομοθέτη και όχι από την ίδια τη ΡΑΕ.

Επειδή, η μεταβατική τιμή των 4 ευρώ/MWh ορίσθηκε δυνάμει του ν. 4336/2015 κατά τρόπο οριζόντιο σε όλες τις κατηγορίες χρηστών, ήτοι μη λαμβάνοντας υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και το προφίλ λειτουργίας της εκάστοτε κατηγορίας χρηστών - πελατών (οικιακοί, εμπορικοί, βιομηχανικοί), εν προκειμένω των βιομηχανικών, που επιβαρύνονται με το εν λόγω κόστος, εγείρεται ζήτημα διακρίσεως και μη αναλογικής επιβαρύνσεως των εν λόγω καταναλωτών από την τιμή αυτή για τη δραστηριότητα της διανομής εκ της όμοιας μεταχείρισης ανόμοιων κατηγοριών καταναλωτών.

Επειδή, η εφαρμογή από τη ΡΑΕ του εθνικού πλαισίου κατά τρόπο που θα απέκλειε τη λήψη αντισταθμιστικών μέτρων, δυσχερώς θα συμβιβαζόταν με την αρχή της υπεροχής και της πρακτικής αποτελεσματικότητας του ενωσιακού δικαίου, κατά συνέπεια και της αρχής της νομιμότητας. Εξόχως σημαντική για την υπό εξέταση περίπτωση είναι η αρχή της πρακτικής αποτελεσματικότητας

τας του ενωσιακού δικαίου (effet utile). Σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, «[...] το Δικαστήριο έκρινε ότι είναι ασυμβίβαστη με τις επιταγές που είναι συμφυείς με την ίδια τη φύση του κοινοτικού δικαίου κάθε διάταξη εθνικής έννομης τάξεως ή κάθε διοικητική, νομοθετική ή δικαστική πρακτική που θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση της αποτελεσματικότητας του κοινοτικού δικαίου, αφαιρώντας από τον αρμόδιο για την εφαρμογή του δικαίου δικαστή την εξουσία να πράξει, και μάλιστα κατά τη στιγμή της εφαρμογής της, ό,τι είναι αναγκαίο για να εξοβελίσει τις εθνικές νομοθετικές διατάξεις που ενδέχεται να εμποδίσουν, έστω και προσωρινώς, την πλήρη αποτελεσματικότητα των κοινοτικών κανόνων [...]». Η αρχή της υπεροχής του κοινοτικού δικαίου επιβάλλει όχι μόνο στις δικαστικές αρχές αλλά σε όλες τις αρχές του κράτους μέλους την υποχρέωση πλήρους υλοποίησης της αποτελεσματικότητας του κοινοτικού δικαίου (βλ. υπ' αυτήν την έννοια, αποφάσεις της 13ης Ιουλίου 1972, 48/71, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή τόμος 172 0 1973, σ. 85, σκέψη 7, και της 19ης Ιανουαρίου 1993, C-101/91, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 1993, σ. I-191, σκέψη 24).» (βλ. σκέψεις 51 - 52 υπόθεση C-118/00 Lasy, βλ. συναφώς και την υπόθεση 199/82 Amministrazione delle Finanze dello Stato/San Giorgio).

Επειδή, στο άρθρο 15 παρ. 4 του ν. 4001/2011 γίνεται λόγος για καθορισμό προσωρινών τιμολογίων διανομής ενέργειας, όχι όμως και φυσικού αερίου. Το γράμμα της διάταξης συνάδει με το γεγονός ότι η Ελλάδα είχε επιλέξει να αξιοποιήσει τη δυνατότητα παρέκκλισης που της χορηγούσε η Οδηγία 2009/73/EK ως προς τη λειτουργία των ΕΠΑ και την αντίστοιχη τιμολόγηση (bundled τιμολόγια). Εντούτοις, κατ' εφαρμογήν της αρχής της υπεροχής και της πρακτικής αποτελεσματικότητας (effet utile) του κοινοτικού/ενωσιακού δικαίου στο πλαίσιο της αρχής της νομιμότητας που διέπει τη δράση της Αρχής, δύναται να υποστηριχθεί ότι η ΡΑΕ δεν δεσμεύεται από το γράμμα της διάταξης της παρ. 4 του άρθρου 15 που κάνει λόγο για διανομή ενέργειας όχι δε και φυσικού αερίου, ούτε από τον οριστικό χαρακτήρα της μεταβατικής τιμής των 4 ευρώ/MWh που εισήχθη με το άρθρο 8 της υποπαρ. Β.1. του άρθρου 2 του ν. 4336/2015. Η εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων από την Αρχή κατά τρόπο που θα παρεμπόδιζε την πρακτική αποτελεσματικότητα της διατάξεως του άρθρου 41 παρ. 10 της Οδηγίας 2009/73/EK και του σκοπού της Οδηγίας περί μη εισαγωγής διακρίσεων και αντικατοπτρισμού του κόστους υπηρεσίας (Προοίμιο αρ. 32, άρθρο 41 παρ. 6 και 8) αλλά και ενισχύσεως του ρόλου των εθνικών ρυθμιστικών αρχών για τη λήψη αποφάσεων (καθορισμός ή έγκριση) επί των τιμολογίων ή των μεθοδολογιών υπολογισμού των τιμολογίων με διαφανή κριτήρια κατά τρόπο αυτόνομο και ανεξάρτητο (άρθρο 41 παρ. 1, 4, Προοίμιο αρ. 29 - 30) δυσχερώς θα συμβιβαζόταν με τη λειτουργία της Αρχής κατά την αρχή της νομιμότητας.

Επειδή, ο καθορισμός τιμής από το νομοθέτη κατά τρόπο οριζόντιο, σύμφωνα με τα ανωτέρω αναφερόμενα, δεν συνάδει με τον δεδηλωμένο στο Προοίμιο της Οδηγίας στόχο θέσπισης τιμολογίων διανομής που δεν

εισάγουν διακρίσεις και αντικατοπτρίζουν το κόστος του διαχειριστή και λαμβάνουν δεόντως υπόψη τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά ανά κατηγορία καταναλωτών. Επομένως, σύμφωνα με τις αρχές της υπεροχής και της πρακτικής αποτελεσματικότητας, κατά τις οποίες είναι ασυμβίβαστες με τις επιταγές που είναι συμφυείς με την ίδια τη φύση του ενωσιακού/κοινοτικού δικαίου, οι εθνικές διατάξεις αλλά και κάθε διοικητική, νομοθετική ή δικαστική πρακτική που θα είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση της αποτελεσματικότητας του κοινοτικού δικαίου, και οι οποίες επιβάλλουν όχι μόνο στις δικαστικές αρχές αλλά σε όλες τις αρχές του κράτους μέλους, κατά συνέπεια και στη ΡΑΕ, την υποχρέωση πλήρους υλοποίησης της αποτελεσματικότητας του ενωσιακού/κοινοτικού δικαίου, η ΡΑΕ δύναται (έχει διακριτική ευχέρεια) να λάβει αντισταθμιστικά μέτρα ένεκα της απόκλισης της οριζοντίως επιβληθείσας τιμής των 4 ευρώ/MWh για τη δραστηριότητα διανομής από το νομοθέτη δυνάμει του άρθρου 8 της υποπαρ. Β.1. του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 και της τελικής τιμής που ίσχυσε κατ' εφαρμογήν του Κανονισμού Τιμολόγησης της Δραστηριότητας Διανομής. Τα εν λόγω αντισταθμιστικά μέτρα θα αφορούν το συνολικό διάστημα από την έναρξη ισχύος της μεταβατικής τιμής (14.08.2015) έως την έναρξη ισχύος της τελικής (01.12.2016).

Επειδή, πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι τα τιμολόγια διανομής που καθορίστηκαν για τη πρώτη Ρυθμιστική Περίοδο της διανομής φυσικού αερίου στην Ελλάδα, ήτοι για τα έτη 2017-2020, καθορίστηκαν με βάση τις παραμέτρους και τα δεδομένα που αφορούσαν την περίοδο αυτή για την ΕΔΑ Αττικής και ΕΔΑ ΘΕΣΣ (εφαρμογή περιόδου εξομάλυνσης 4 ετών), ενώ για την περίοδο 2017-2036 για την ΔΕΔΑ (εφαρμογή περιόδου εξομάλυνσης 20 ετών), και όχι την περίοδο 2015-2016, στην οποία εμπίπτει το μεταβατικό διάστημα λήψης αντισταθμιστικών μέτρων. Συνεπώς, δεδομένης της αδυναμίας προσδιορισμού τιμολογίων διανομής για την περίοδο αυτή (από 14.08.2015 έως την έναρξη ισχύος των τιμολογίων που καθόρισε η ΡΑΕ - 01.12.2016), λόγω έλλειψης των αναγκαίων στοιχείων, κρίνεται εύλογο, οι αντίστοιχες 'χρεώσεις διανομής' που θα ίσχυαν για το μεταβατικό αυτό διάστημα αντί της ενιαίας χρέωσης των 4 €/MWh, να προσεγγιστούν με κατάλληλη αναπροσαρμογή των πραγματικών χρεώσεων που προσδιορίστηκαν από τη ΡΑΕ και εφαρμόστηκαν από 1.12.2016. Η εν λόγω αναπροσαρμογή θα πρέπει να λάβει χώρα βάσει των κύριων μεγεθών καθορισμού των τιμολογίων διανομής, στο μέτρο του δυνατού, προσεγγίζοντας τα πραγματικά τέλη που θα εφαρμόζονταν αν καθορίζονταν με βάση τις διατάξεις του μετέπειτα θεσπισθέντος Κανονισμού Τιμολόγησης. Άλλωστε, για την εφαρμογή των μέτρων αντιστάθμισης δεν είναι αναγκαίος ο πλήρης και ακριβής προσδιορισμός τους, καθώς τα μέτρα δεν αποτελούν αποζημίωση, αλλά αντιστάθμιση, όπως έχει εκτενώς αναλυθεί προηγούμενα στο παρόν σκεπτικό. Δεδομένης της αδυναμίας ακριβούς προσέγγισης των σχετικών παραμέτρων καθορισμού των χρεώσεων, θεωρείται εύλογη η προσέγγιση ότι (α) το ετήσιο

απαιτούμενο έσοδο των ετών 2015 και 2016 θα ήταν στην αυτή τάξη μεγέθους με το αντίστοιχο έσοδο που ελήφθη υπόψη για το έτος 2017 για την εν λόγω πρώτη Ρυθμιστική Περίοδο (2017-2020), (β) η δεσμευμένη ωριαία δυναμικότητα των ετών 2015 και 2016 θα ήταν στην αυτή τάξη μεγέθους με την αντίστοιχη δεσμευμένη ωριαία δυναμικότητα που ελήφθη υπόψη για το έτος 2017 για την εν λόγω πρώτη Ρυθμιστική Περίοδο (2017-2020), ενώ (γ) οι διακινούμενοι όγκοι αερίου ανά δίκτυο διανομής κρίνεται αναγκαίο να αναπροσαρμοστούν λαμβάνοντας υπόψη τους πραγματικούς διακινούμενους όγκους της περιόδου 2015-2016. Δεδομένης της δυσχέρειας ακριβούς προσέγγισης των τιμολογίων και για λόγους απλότητας υπολογίζεται τιμολόγιο διανομής (Συντελεστή Χρέωσης Δυναμικότητας και Συντελεστή Χρέωσης Ενέργειας) για τα έτη 2015 και 2016 χρησιμοποιώντας τα ως άνω δεδομένα (inputs) βάσει των οποίων θα υπολογιστούν τα αντισταθμιστικά μέτρα.

Επειδή, τα αντισταθμιστικά μέτρα δεν έχουν αμιγώς αποζημιωτικό χαρακτήρα με αποτέλεσμα να μην συνεπάγονται οπωσδήποτε συμψηφισμό των αποκλίσεων και θα πρέπει να πληρούν τα κριτήρια της καταλληλότητας, της προσφορότητας και της αναλογικότητας σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό. Για το λόγο αυτό κρίνεται σκόπιμο τα αντισταθμιστικά αυτά μέτρα να ληφθούν για όλους τους τους Επιλέγοντες Πελάτες Φυσικού Αερίου της περιόδου από 14.08.2015 μέχρι 1.12.2016.

Επειδή, τα αντισταθμιστικά μέτρα κρίνεται σκόπιμο να υπολογιστούν βάσει της κατανάλωσης φυσικού αερίου της ως άνω περιόδου ανά Επιλέγοντα Πελάτη, και λαμβάνοντας υπόψη τις διατάξεις του Κώδικα και του Κανονισμού Τιμολόγησης καθώς και το ύψος των Τιμολογίων Διανομής που εγκρίθηκαν με τις 345, 346, 347 και 348/2016 Αποφάσεις της Αρχής, ωσάν να ίσχυαν για την εν λόγω χρονική περίοδο αναδρομικά αναπροσαρμοσμένα μόνο ως προς τις διακινούμενες ποσότητες φυσικού αερίου ανά δίκτυο διανομής όπως ανωτέρω αναλύθηκε.

Για τους παραπάνω λόγους, αποφασίζει:

Στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 15 του ν. 4001/2011:

1. Τη λήψη αντισταθμιστικών μέτρων για το χρονικό διάστημα από την έναρξη ισχύος της μεταβατικής τιμής (14.08.2015) έως την έναρξη ισχύος της τελικής (01.12.2016).

2. Τα αντισταθμιστικά μέτρα αφορούν σε όλους τους Επιλέγοντες Πελάτες που κατά την περίοδο 14.08.2015 μέχρι 1.12.2016 χρεώθηκαν από τις εταιρείες ΕΠΑ Αττικής, ΕΠΑ Θεσσαλονίκης, ΕΠΑ Θεσσαλίας και ΔΕΠΑ, τιμολόγιο διανομής 4 €/MWh, βάσει της οικείας διάταξης του νόμου 4336/2015.

3. Τα αντισταθμιστικά μέτρα θα υπολογιστούν ως καταβλητέο ποσό E (σε €) εκ μέρους έκαστου Διαχειριστή, υπολογιζόμενου ως η διαφορά των ποσών α' και β', $E = \alpha - \beta$, όπου:

α: το τιμολόγιο τέλους χρήσης δικτύου που πληρώθηκε στον αντίστοιχο Διαχειριστή από έκαστο Επιλέγοντα Πελάτη για το διάστημα από 14.08.2015 μέχρι 30.11.2016, βάσει της κατανάλωση φυσικού αερίου σε MWh και της εκ του νόμου χρέωσης 4€/MWh.

β: το αντίστοιχο τιμολόγιο που θα πλήρωνε ο ίδιος Επιλέγων Πελάτης αν ίσχυαν τα Τιμολόγια Διανομής 2015-2016, όπως αυτά αναφέρονται ακολούθως για τις αντίστοιχες καταναλώσεις και δεσμεύσεις δυναμικότητας των ετών 2015 και 2016:

Δίκτυο Διανομής	Συντελεστής Χρέωσης Δυναμικότητας (€/MWh/h)		Συντελεστής Χρέωσης Ενέργειας (€/MWh)	
	2015	2016	2015	2016
Αττικής	4.753,1751	4.719,9028	0,8987	0,8924
Θεσσαλονίκης	1.796,6439	1.784,0674	0,3302	0,3279
Θεσσαλίας	2.061,0294	2.046,6022	0,3637	0,3612
Στερεάς Ελλάδας	8.461,6247	8.402,3933	0,6480	0,6434
Κεντρικής Μακεδονίας	5.238,4277	5.201,7588	0,4877	0,4843
Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης	6.681,2419	6.634,4732	0,5246	0,5209
Κορίνθου	6.737,1235	6.689,9636	0,8182	0,8125

4. Οι εν λόγω Επιλέγοντες Πελάτες (δικαιούχοι των αντισταθμιστικών μέτρων) θα λάβουν επιστροφή των ποσών σε συνέχεια γραπτής αίτησης προς τις εταιρείες ΕΔΑ Αττικής Α.Ε., ΕΔΑ ΘΕΣΣ Α.Ε. και ΔΕΔΑ Α.Ε. Έκαστος Διαχειριστής (ΕΔΑ Αττικής, ΕΔΑ ΘΕΣΣ, ΔΕΔΑ), υπολογίζει το ποσό προς επιστροφή, βάσει της παρούσας, και το υποβάλλει προς έγκριση στη ΡΑΕ. Η απόδοση του ποσού βάσει και σχετικού διακανονισμού, λαμβάνει χώρα μετά την έγκριση του ποσού από την Αρχή. Σε κάθε περίπτωση, οι Διαχειριστές οφείλουν να ενημερώσουν γραπτώς τους εν λόγω Επιλέγοντες Πελάτες για την παρούσα απόφαση ΡΑΕ καθώς και για το δικαίωμα αίτησης, με κοινοποίηση στη ΡΑΕ, εντός τριών (3) μηνών από τη δημοσίευση της παρούσας.

5. Για τις ήδη αιτούσες εταιρείες της ΕΒΙΚΕΝ, με απόφαση της Αρχής, βάσει των ως άνω σχετικών αιτήσεων, θα

εγκριθεί το προς επιστροφή ποσό ως αντισταθμιστικό μέτρο για τη μεταβατική περίοδο. Έκαστος Διαχειριστής θα υπολογίσει ανά Επιλέγοντα Πελάτη το ποσό των αντισταθμιστικών Μέτρων και θα διακανονίσει τον τρόπο εξόφλησης.

6. Ο Διαχειριστής δύναται να καταβάλει το καταβλητέο ποσό Ε σε δόσεις, σε περίοδο όχι μεγαλύτερη των πέντε (5) ετών από τη δημοσίευση της παρούσας.

7. Την κοινοποίηση της παρούσας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

8. Τη δημοσίευση της παρούσας στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Κατά της παρούσας απόφασης χωρεί αίτηση αναθεώρησης (ενδικοφανής προσφυγή) σύμφωνα με το άρθρο 33 του ν. 4001/2011.

Αθήνα, 22 Ιουνίου 2020

Ο Πρόεδρος κ.α.α.

Η Β' Αντιπρόεδρος

ΜΙΚΑΕΛΑ ΛΑΤΤΑ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

* 0 2 0 3 5 4 5 2 7 0 8 2 0 0 2 0 *